

*Sám sebe vždy naleznu v onom čase,
kdy louka v tmách za větru zachvívá se
a kůra bříz třpytí se v čiré kráse,
když soumrak se začerná vedle ní.*

*A já v tom tichu a šeru rostu
a toužím ve větvích plných skvostů
zavířít s tisícem letorostů
v jednom jediném souznění.*

Rainer Maria Rilke

ZE ZASTUPITELSTVA MĚŠTYSE

Usnesení č. 4 z jednání zastupitelstva městyse Budišov ze dne 3. 5. 2011

Upravená verze z důvodů dodržení zákona č. 101/2000 Sb, o ochraně osobních údajů

Vypuštěné údaje a přílohy jsou v plném znění k nahlédnutí oprávněným osobám (občané Budišova a vlastníci nemovitostí na budišovském katastru) na Úřadě městyse Budišov.

Návrh usnesení

Zastupitelstvo městyse:

- schvaluje program zasedání zastupitelstva městyse,
- schvaluje prodloužení termínu pro předání podkladů pro programové prohlášení městyse do 20. 05. 2011 a starosta provede kompletaci podkladů programového prohlášení městyse do příští schůze zastupitelstva,
- schvaluje měsíční odměnu neuvolněným členům zastupitelstva s platností od 1. 6. 2011,
- schvaluje zakoupení výtahu na zdravotní středisko v ceně cca 410 000 Kč bez DPH,
- bere na vědomí zápisy z jednání rady městyse č. 7–12,
- schvaluje prodej části pozemku p. č. 598/1 o výměře asi 230 m² v lokalitě U Pyšeláka za předpokladu, že se oddělí ta část pozemku, která slouží jako cesta,
- schvaluje nákup pozemků v nové ulici za novínovým stánkem dle vypracovaného geometrického plánu, zpracovaného RNDr. Benediktem, za cenu 40 Kč/m²,
- pověřuje radu městyse jednáním ve věci nákupu těchto pozemků,
- schvaluje záměr výměny pozemku (PK) 3542/2 o výměře 4202 m² v majetku městyse s pozemky: část pozemku 3540/1 o výměře cca 820 m² a pozemek (PK) 3545/4 o výměře 710 m² a pozemek (PK) 3545/3 o výměře 540 m²,
- schvaluje nákup traktoru Zetor 7211 v ceně do 100 000 Kč,
- schvaluje prodej traktoru Zetor 3011 a stanovuje komisi pro prodej ve složení p. Doležal, p. Večeřa, p. Kubín,
- schvaluje rozpočtové úpravy č. 1–7,
- schvaluje záměr investiční akce zpevnění přístupové cesty na hřbitov v Budišově,
- ukládá pokračovat v podepisování smluv o smlouvách budoucích na projekt protipovodňových opatření až do rozhodnutí o tom, že budou podepsány všechny smlouvy, zodpovídá starosta, termín průběžně,
- bere na vědomí informaci starosty ohledně pohledávky Ing. Pejzla.

Ing. Ladislav Dokulil, místostarosta, Petr Piňos, starosta

Kontrola hospodaření v lesích městyse Budišov

Dne 12. a 13. 5. 2011 vykonali pracovníci státní správy – České inspekce životního prostředí celkovou kontrolu hospodaření v obecních lesích. Tato kontrola patří mezi nejzásadnější v daném resortu a opakuje se zhruba po pěti letech. Bylo prověřeno až 95 % porostů. Vzhledem k tomu, že lesy v majetku městyse patří mezi náš nejvýznamnější majetek, rozhodli jsme se v zájmu informovanosti občanů závěr této zásadní kontroly otisknout v plném znění.

Oblastní inspektorát Havlíčkův Brod

Bělohradská 3304, 580 01 Havlíčkův Brod 1

tel.: 569 496 111, fax: 569 429 822

IČ: 41 69 32 05, e-mail: public@hb.cizp.cz, www.cizp.cz

Městys Budišov

Budišov 360

675 03 Budišov

Spisová značka

1106638

Číslo jednací

ČIŽP/46/OOL/1106638.002/11/HLS

Vyřizuje/linka

Ing. Stehno – 569/496157

Havlíčkův Brod

23. květen 2011

Protokol o kontrolním zjištění

Kontrola byla provedena na lesním majetku městyse Budišov a to ve smyslu ustanovení § 2 a § 3 zákona č. 282/1991 Sb., o České inspekci životního prostředí a její působnosti v ochraně lesa, ve znění pozdějších předpisů, se zaměřením na dodržování platných zákonných předpisů v ochraně lesa a plnění funkcí lesů jako složky životního prostředí. Podpůrně se řídila kontrolním řádem obsaženým v části třetí zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů. Inspektoři se před zahájením kontroly prokázali služebními průkazy. Kontrola byla předem oznámena dopisem č. j. ČIŽP/46/OOL/1006638.001/11/HLS ze dne 29. 4. 2011.

1. Základní údaje o kontrole

Místo a čas provedení kontroly:

12. 5. 2011; 8,45–12,45 hodin

13. 5. 2011; 9,00–12,30 hodin

Kontrolní orgán: Česká inspekce životního prostředí (inspekce)

Kontrolní pracovníci: Ing. Ladislav Stehno – ČIŽP OI Havlíčkův Brod, OOL (č. o. 4122)
Michal Miřácký DiS. – ČIŽP OI Havlíčkův Brod, OOL (č. o. 10236)
Ing. Vladimír Čebiš – ČIŽP OI Havlíčkův Brod, OOL (č. o. 4091)

– – –

3. Závěr

Kromě lokálního výskytu sníženého zakmenění, způsobeného asanací opakujících se nahodilých těžeb zejména po silných větrech, kůrovci a prísušcích, neshledala ČIŽP OI Havlíčkův Brod, jako dozorující orgán státní správy, v hospodaření s mytními a předmytními porosty na LHC Obecní lesy Budišov závažnější nedostatky či rozpory se souvisejícími zákonnými předpisy, které by bylo nutno řešit ve správním řízení. V podstatě lze říci, že roční těžební předpis není záměrně zcela naplňován, aby byla vytvořena "těžební rezerva" pro případné neúmyslné (nahodilé) těžby a udalosti většího rozsahu, což nakonec se stále ještě může ukázat jako velmi prozíravý krok.

Problém do budoucna by mohlo způsobovat zpoždování některých výchovných těžeb (např. u porostní skupiny 2d1a byla 1. prořezávka provedena v roce 2007, druhá, též velmi důležitá prořezávka zatím provedena ještě nebyla, nicméně OLH inspekci ujistil, že je tento výchovný zásah plánován na rok 2012), což je ovšem v současnosti stále častěji se opakující fenomén i na jiných lesních celcích.

Dle stavu doloženého LHE byly ke dni 31. 12. 2010 provedeny výchovné zásahy v porostech do 40 let na ploše 32,81 ha (celková plánovaná výše za decénium činí 40,58 ha) a prořezávky na ploše 6,30 ha (decenální plán předpisuje těžební zásah na ploše 13,11 ha).

Platnost schváleného lesního hospodářského plánu končí dne 31. 12. 2012 a je tedy dosti zřejmé, že roční plán výchovných těžeb není plněn průběžně a v adekvátní proporcionální rovině.

Nicméně inspekce netvrdí, že odpovědné osoby tento závazný ukazatel v dané výši a v termínu nakonec nesplní. Vždy ovšem existuje jisté riziko kvapného a méně kvalitního plnění, než když se této problematice věnuje více pozornosti v rámci jednotlivých let decenálního plánu a absorpce nahodilých těžeb se spíše děje v neprospěch těžeb mýtních a nebo předmýtních, ovšem v porostech starších 40 let, pokud hrozí eventuální zastavení těžeb v důsledku neočekávaného naplnění předepsaného celkového těžebního etátu - například při zpracování kalamit většího rozsahu.

Není jisté potřeba příliš obšírně připomínat to, co je odborné lesnické veřejnosti dostatečně známo, tj. že růstově opoždění či jinak oslabení jedinci nedokáží dostatečně dlouho odolávat biotickým škůdcům a abiotickým činitelům, což může v krajním případě vést až ke kalamitě a rozvrácení porostů středního věku a předmýtního věku. To je nejenom ekonomicky ztrátové, ale i někdy nebezpečné a nepřijatelné z hlediska ekosystémové ochrany a stability životního prostředí v tamní oblasti. I na tento aspekt řádného lesního hospodaření, navíc úzce propojený s ochranou lesních porostů, musí odpovědné osoby skutečně pamatovat.

Nově vzniklé holé plochy jsou obnovovány stanovištně vhodným sadebním materiálem a v zákonné době, ale „zajištění“ těchto porostů ve stanovené lhůtě stojí nezřídka velké pracovní úsilí a nemalé finanční prostředky. Příčiny těchto úhynů jsou místo od místa různé, ale většinou jsou ztráty způsobeny zvýšenou populační hustotou spárkaté zvěře či pomístně vyskytujícími se mělkými, kamenitými až balvanitými, neúživnými půdami na exponovaných návrších či stráních, což ve spojení s úpornou buření, opakovanými přísušky, klikorohem borovým a někdy i hlodavci způsobuje značné problémy při zakládání nových lesních porostů a zajišťování jejich kultur.

Přesto vlastník (nájemce) lesa, potažmo dodavatel pěstebních prací, tyto nesnáze zvládá velmi profesionálně a kromě drobných neúspěchů při vylepšování mezernatých kultur ani k tomuto bodu inspekce nemá zásadních připomínek. Situace se rozhodně zlepšila vůči způsobu hospodaření předváděného na tomto celku v minulosti.

Snad v rámci prevence před škodami zvěří lze na tomto místě připomenout, že pokud se škody nedaří snížit zvyšováním úživnosti honitby, vynakládané částky na ochranná opatření jsou pro vlastníka nadále neúměrně vysoké a přesto se negativní účinky zvěře nedaří utlumit pod hospodářsky únosnou mez, pak je orgán státní správy lesů oprávněn navrhnou snížení početního stavu (i zrušení chovu) daného druhu zvěře – viz § 5 vyhl. č. 101/1996 Sb. Pak bude dosaženo řádného stavu v nově založených porostních

skupinách, odpovídajícímu současným právním předpisům a za přijatelné pěstební náklady. Navíc nebude nutné vynutit splnění těchto povinností rozhodnutími ze strany správních orgánů.

Shrnutím výše uvedeného a na základě zhlédnutého stavu inspekce řadí LHC Obecní lesy Budišov mezi majetky s průměrnými nároky na způsoby a postupy v obhospodařování. Jedná se v podstatě o smrkové hospodářství (SM jako dřevina roste na 57 % plochy celku, BO na 19 %, MD na 10 %, DB na 2 % a BK na 1,5 % plochy celku) středních poloh, při průměrné výšce 430–480 m n. m., na kyselých až svěžích půdách, s horšími předpoklady pro přirozenou obnovu SM, BO popř. i DB. Hlavními melioračními a zpevňujícími dřevinami jsou DB, BK a JD, které musí být ovšem uměle vysazovány a dobře chráněny proti zvěři a jiným škůdcům.

Tento celek je i vzhledem ke své velikosti územně poměrně celistvý, z hlediska orografického převažují roviny či mírné svahy, je tedy vesměs dopravně dobře přístupný – snad kromě příkrých strání nad vodotečemi apod.

Hospodářskou náročnost sice mohou lokálně a dočasně zvyšovat nejen nepříznivé přírodní poměry – mělké a balvanité půdy na svazích, ale i bořivé větry, nadstavy zvěře, srážkový nedostatek pro smrkové porosty (souše, hniloba, kůrovec), námraza a těžký sníh apod. Ale s ohledem na hydrologické, klimatické a edafické podmínky lze tento celek charakterizovat za „hospodářsky“ spíše příznivý.

I přes výše popsané a prokazatelně existující obtíže se však daří udržet vysokomenný tvar lesa a neustále se zvyšuje zastoupení listnáčů – v současnosti porostní plocha 1. věkového stupně činí cca 10 ha, z toho téměř 3 ha připadají na DB, BK, JV a ostatní MZD.

Inspekce tedy kromě několika drobných závad a neúspěchů v pěstební činnosti nezjistila další zásadní porušování příslušných právních norem. Naopak zaregistrovala neobvykle nízký podíl kůrovcové těžby z celkového ročního těžebního předpisu a také velmi propracovaný a navazující systém obnovy stávajících kmenovin s účelným začleněním nově zakládaných kultur s MZD.

Inspekce se proto domnívá, že úroveň hospodaření na tomto LHC se vyvíjí správným směrem a pokud se nevyskytnou nějaké nepředvídatelné a ničivé přírodní události, tak bude možné v blízké budoucnosti roční těžební etát naplňovat zejména prostřednictvím úmyslných těžeb. To povede k trvalému a rovnoměrnému výnosu z lesa a lepšímu finančnímu zhodnocení. Utržené peněžní prostředky lze následně použít i pro podporu mladých lesních porostů, jejichž péče je velmi finančně, časově a pracovní náročná a nezřídka musí být dotována z jiných finančních zdrojů vlastníka. Tímto počínáním se zajistí i vyrovnanější a hodnotnější plnění ostatních funkcí lesa, čili se celkový stav lesa ještě zlepší.

Inspekce tedy na základě svého šetření prohlašuje, že při kontrole hospodaření na LHC Obecní lesy Budišov jsou zatím plněny ve smyslu ust. § 24 odst. 2 zákona č. 289/1995 Sb., o lesích, závazné ukazatele – celková výše těžby, minimální procentický podíl melioračních a zpevňujících dřevin při obnovách jednotlivých porostů a minimální plošný podíl výchovných zásahů v porostech mladších 40 let.

Všeobecně je možné konstatovat, že úroveň hospodaření na tomto lesním majetku je s ohledem na výměru, územní celistvost, minulost a přírodní podmínky na

nadprůměrném stupni. Tím ČIŽP OI Havlíčkův Brod považuje komplexní kontrolu hospodaření tohoto LHC za ukončenou.

Nedostatky v hospodaření na tomto majetku, které by odporovaly současné legislativě v oblasti životního prostředí, inspekce nezaznamenala, a proto nebude zahajovat žádné správní řízení.

Neoprávněné užívání lesní půdy k jiným účelům než k plnění funkcí lesa nebylo zjištěno, stejně jako znečišťování lesa odpady a odpadky.

Lesní hospodářská evidence (LHE) byla inspekci při kontrole předložena v odpovídající formě a rozsahu. Na vyžádání příslušný OLH poskytl inspekci i některé nadstandardní výstupy, přehledy a tabulky, což je nutno též pozitivně ocenit.

Po přečtení protokolu a souhlasu s výše uvedeným, žádáme o podpis (i razítko městyse) níže uvedených osob a ponechání si dvou stejnopisů jako dokladů o provedené kontrole státním orgánem. Zbýlé stejnopisy zašlete na adresu inspekce v Havlíčkově Brodě. V případě nesouhlasu uvede účastník šetření své připomínky na "vyhrazeném" místě a v písemné formě. Poté zašle všechny exempláře zpět OI Havlíčkův Brod, který provede doplnění a takto pozměněné je opět rozešle.

4. Vyjádření účastníků kontroly

Kontrolovaná osoba má podle ustanovení § 17 zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole právo podat písemné a zdůvodněné námítky proti protokolu, a to ve lhůtě 5 dnů ode dne seznámení s protokolem na adresu: Česká inspekce životního prostředí, Oblastní inspektorát Havlíčkův Brod, Bělohorská 3304, 580 01 Havlíčkův Brod.

(Výňatky otištěny v plném znění, pouze s typografickými úpravami.)

Od 1. června 2011 je v městysi Budišov v provozu služba
**zasílání zpráv úřadu městyse občanům
prostřednictvím elektronické pošty (e-mail).**
K tomuto datu byla tato služba poskytována 55 uživatelům.
Další zájemci se mohou přihlásit na e-mail
zednickova@mestysbudisov.cz
obec@mestysbudisov.cz
nebo na telefon 568 875 110
nebo osobně na úřadě městyse, Budišov 360

ZPRÁVY

Den proti rakovině

Ve středu **11. 5. 2011** proběhl v celé naší republice **15. ročník** celonárodní květinové sbírky **Český den proti rakovině**. Pořadatelem sbírky je Liga proti rakovině Praha. Účelem sbírky je nádorová prevence, zlepšení kvality života onkologických pacientů, podpora onkologické výchovy, výzkumu a vybavenosti onkologických center.

V Budišově tato sbírka proběhla letos poprvé. Žluté kytky prodávaly, v prostoru před poštou, žákyně 9. třídy ZŠ Budišov (Margita Benáčková, Katka Smejkalová, Sabina Klímová a Leona Eichlerová) za doprovodu paní Benáčkové. Minimální příspěvek za jednu kytičku byl 20 Kč. Prodal se 171 kytek a vybralo se 4752 Kč.

Děkujeme všem, kdo byli ochotni finančně pomoci, a všem, kdo pomohli tuto sbírku v Budišově realizovat.

Jana Švaříčková, foto Marie Benáčková

Den muzeí

Den muzeí je na budišovském zámku již tradičně spjat s řetězovým prováděním žáků budišovské základní školy.

Tato návštěvníky vyhledávaná a ceněná akce připadla na sobotu 14. května 2011 a navštívilo ji 188 lidí.

Letošní řetěz průvodců doplnili dva nováčci, žákyně čtvrté a šesté třídy. Nejmladší průvodkyně se statečně popasovaly s výkladem před skupinami dospělých návštěvníků, mezi nimiž byla i výprava mysliveckého kroužku z Brna. Velmi mě těší, že většina dětí, které začaly provádět v šesté třídě, náš řetěz opouští až po maturitě a provádějí tady celých osm let.

Spodní řada zleva: Iveta Mrňová, Kateřina Smejkalová, Markéta Horáková, Dominika Svobodová, Michala Hortová, Kamila Ležáková, Petra Talábová, Lenka Ležáková a Jana Pavlíčková

Horní řada zleva: Marcela Karasová, Barbora Pavlatovská, Jana Cabejšková, Denis Jindra, Dana Jašková a Marie Krátká

Myslím, že pro žáky je tato zkušenost velmi cenná, neboť si musí sami (samozřejmě konzultují s průvodkyní) připravit fakta, která pak prezentují. Podstatně důležitější částí přípravy na Den muzeí je naučit se ona fakta předat návštěvníkům tak, aby je výklad zaujal a přilákal k další návštěvě. Překonání trémy a sebevědomá prezentace je hlavní náplní naší společné třítydenní přípravy.

Drobné dárky, které mladí průvodci dostávají za práci pro Moravské zemské muzeum, byly letos poprvé doplněny i dárkem od městyse Budišov za vzornou prezentace obce.

Pokud někdo z Vás, čtenářů Budišovského zpravodaje, tuto akci nenavštívil, máte šanci opět za rok. Budeme se na vás těšit a rádi Vás provedeme nejen o Dni muzeí.

Jana Pavlíčková, průvodkyně

Na – Bu – Ko

Den cykloturistiky s názvem Na – Bu – Ko letos připadl na sobotu 21. května. Počasí tradičně bezchybné – a co nejvíce potěšilo, byla účast cyklistů z **Budišova**, která tentokrát byla srovnatelná s **Náměští** i **Koněšínem**.

Dokonce jsme mírně zvítězili. V Budišově totiž startovalo 59 účastníků, v Náměští 58 a v Koněšíně 56. Celkový počet 173 cyklistů v 8. ročníku tradiční již akce byl také potěšující.

Budišovští našlapali celkem 2190 km.

Ladislav Dokulil, foto autor a Margita Benáčková

Poděkování sponzorům:

Solido Třebíč, GM servis Třebíč, Restaurace Sport – Zdeněk Sedláček

Hasičský den

Dne 15. května se měly konat na tréninkovém hřišti budišovských fotbalistů hasičské závody. Ranní déšť a chlad přiměl mihoukovické pořadatele závody posunout o týden. Jak se později ukázalo, rozhodnutí to bylo víc než šťastné.

Téměř letní počasí přilákalo ten den více než 200 diváků, kteří se stali svědky (v Budišově po hodně dlouhé době) nevidaného klání hasičských mužstev ve všech kategoriích. V závodech, jež měly spád a gradaci, sebemenší chybička znamenala ztrátu cenných vteřin a někdy i pořádnou spršku zalétnuvší mezi diváky pod stany s lavičkami a občerstvením.

Mezi mladšími žáky se nejlépe umístilo družstvo Hodova, druzí byli mladí hasiči z Mihoukovic a třetí ze Studnic. Starším žákům kralovali hasiči z Nárámče následovaní Hodovem a Kamennou. Mezi ženami se na prvním místě umístilo mužstvo z Nárámče, které porazilo ženy z Kamenné I. Třetím vítězstvím, ve třech letech za sebou, se v kategorii muži stal Putovní pohár trvalým majetkem mužstva z Kamenné, druzí se umístili muži z Mihoukovic a třetí z Hodova I. Obdiv si zasloužili muži z kategorie nad 35 let. Zde porazili Valdíkovi muži z Rohů. Jeden z největších potlesků sklidily děti z mateřské školy v Nárámči. Vyběhly v uniformách s hrdým nápisem HASIČI a předvedly výkon, který vzbudil úžas a zároveň obdiv ke všem těm, kteří s nimi „útok“ nacvičili.

Při vyhlášení vítězů se mezi nastoupenými mužstvy zaleskly v zapadajícím slunci naleštěné poháry. Pro ty nejmladší bylo vedle cen za umístění přichystáno překvapení – mražené dorty.

Mihoukovičkám se nedělní soutěžní odpoledne po všech stránkách vyvedlo. Důkazem byla slova díky ze strany „hasičské generality“, spokojeni byly i diváci, z nichž naprostá většina vydržela až do konce napínavých závodů. Garantem závodů byly kraj Vysočina a městys Budišov.

Karel Pavlíček

Zástupci městyse Budišov děkují mihoukovičkám hasičům a vysoce oceňují uspořádání významné a velmi úspěšné akce.

Za Úřad městyse Budišov, zastupitelstvo i radu městyse

Petr Piňos, starosta

Španělská tanečnice

*Jak zápalka, jež, v dlani vznícena,
nejdříve vrhne jasný jazyk síry
na všechny strany – tak i aréna
při jejím tanci nezaznamená
nejdříve nic než jiskření a víry.*

Teprve potom zplna zazáří.

*Vlas vzplane od záblesků ve tváři
a náhle její smělé umění
celý šat v jeden požár promění.
Nad ním jak těla vyděšených zmijí
pár nahých rukou s chřestotem se svijí.*

*Když ale příliš vzroste tento žár,
svine a odhodí ho jako cár
a pyšně, panovačně, beze strachu
pohlédne, jak se vztekle kroutí v prachu,
sálá a dál se nutí do vzdoru.
Pak v smíchu sebevědomém a sladkém,
pohodíc hlavou, vzhledne nahoru
a rázně udusí ho pod podpatkem.*

Rainer Maria Rilke

Z HISTORIE

Okresní úřad Třebíč, i. č. 65B, živnostenský rejstřík, Budíkovice-Mihoukovice

Odd. A. b. Řemeslné živnosti, fol. 93–99

Uzavřeno 31. 12. 1929

Okresní úřad Třebíč, i. č. 65F, živnostenský rejstřík, Budíkovice-Mihoukovice,

Odd. A B C D, svobodné živnosti, řemeslné živnosti, koncesované živnosti hostinské, jiné koncesované živnosti, fol. 69–73

Č. poř.	Jméno / narozen	Živnost / č. p.	Od	Do
1.	Metoděj Drápela, 1908 Mihoukovice	Obchod s máslem, vejci, ovoce, zeleninou, kůzlaty a zvěřinou na trzích, Mihoukovice 4	18. 3. 1930	Zaniklo dle vl. n. 121/1943 Sb
2.	Jan Hedeja ml., 1905 Sušice	Nákladní autodoprava, Budišov 69	7. 2. 1931	27. 6. 1934
3.	Fa Baťa, Zlín	Prodejna obuvi, Budišov 182. Náměstci: Metoděj Ondřejka od 17. 12. 1931, Petr Bechyně od r. 1948	17. 12. 1931	Převzal Jas, nár. podnik v r. 1951
4.	Jan Stodola, 1885 Borová	Obchod s mýdlem, Budišov 162	30. 9. 1932	Zaniklo dle vl. n. 121/1943 Sb
5.	Fa Baťa, Zlín	Prodej pasty na boty, tuku na mazání bot, šněrovadel a pod., Budišov 182	23. 8. 1932	Převzal Jas, nár. podnik v r. 1951
6.	Františka Vikartová, 1892 Brumov	Krupařství a prodej prádla, cukrovinek, piva a limonád v lahvích, Budišov 130	15. 11. 1932	1. 7. 1936
7.	Jan Stodola, 1885 Borová	Prodej galanterního zboží na trzích, Budišov 180	28. 11. 1932	Zaniklo dle vl. n. 121/1943 Sb. dne 1. 1. 1944
8.	Karel Vikart, 1895 Třebíč	Nákladní autodoprava, Budišov 130	6. 12. 1932	30. 3. 1933
9.	Antonín Michálek, 1901 Budišov	Krupařství, Budišov 41	10. 2. 1933	Přerušeno 27. 3. 1939, zrušeno 1944
10.	Fa Baťa, Zlín	Prodej gumových pláštů, duší a obručí na vozidla	6. 10. 1933	11. 10. 1934

Č. poř.	Jméno / narozen	Živnost / č. p.	Od	Do
11.	Alois Šlesinger	Obchod smíšeným zbožím, Budišov 109. pobočka obchodu v Dalešicích 54	1. 9. 1933	18. 6. 1935
12.	Emil Jan, 1903 Budišov	Prodej másla, vajec, tvarohu, ovoce, zeleniny a drůbeže na trzích, Budišov 162	23. 10. 1933	3. 8. 1948
13.	Hubert Kundela, 1908 Kamenné	Podnikatelství staveb, Budišov 154	20. 3. 1934	3. 5. 1934
14.	Jan Hledeja, 1905 Sušice	Prodej másla, vajec, tvarohu, ovoce, zeleniny a drůbeže ambulantně, Budišov 69	26. 7. 1934	1. 1. 1946
15.	František Eichler, 1905 Budišov	Obchod smíšeným zbožím, Budišov 136	10. 12. 1934	30. 6. 1951
16.	Fa Baťa, Zlín	Výroba, sklad a prodej ortopedických a pedikurních potřeb	13. 11. 1934	Převzal Jas, nár. podnik v r. 1951
17.	Fa Baťa, Zlín	Prodej gumových pláštěů, duší a obručí na vozidla	13. 11. 1934	Dtto
18.	Aloisie Weignerová, 1890 Třebíč	Obchod s máslem, vejci, tvarohem, ovocem, zeleninou a drůbeží, Budišov 68	4. 3. 1935	Zaniklo 1. 1. 1944 dle vl. n. 121/1943 Sb.
19.	František Sedláček, 1908 Studeneč	Obchod smíšeným zbožím, Budišov 109	12. 4. 1935	1. 10. 1935
20.	Emil Chmeliček, 1915 Naloučany	Prodej jízdních kol, šicích strojů a hospodářských strojů, Budišov 7	20. 3. 1936	Zaniklo dle vl. n. 121/1943 Sb. v r. 1950
21.	Františka Vikartová. 1892 Brumov	Krupařství, papírnictví, prodej prádla a krátkého střížního zboží, Bud. 130	3. 8. 1936	20. 10. 1940
22.	Marie Braunová, 1914 Dukovany	Obchod vepřovým dobyt看, Budišov 183	14. 9. 1937	27. 4. 1942
23.	Oldřich Kazda, 1919 Budišov	Obchod zbožím smíšeným, Budišov 126	13. 1. 1938	25. 3. 1950
24.	Moravský svaz pro obchod dobyt看	Pobočný závod, Budišov 6. Náměstek: Jaroslav Souček	16. 9. 1938	Zaniklo 1. 1. 1944 dle vl. n. 121/1943 Sb.

Č. poř.	Jméno / narozen	Živnost / č. p.	Od	Do
25.	Františka Vikartová. 1892 Brumov	Obchod zbožím smíšeným, Budišov 130	13. 6. 1940	1. 10. 1950
26.	Jaroslav Slabý, 1919 Mihoukovice	Obchod dobyt看em, Mihoukovice 21	10. 8. 1940	Zaniklo dle vl. n. 121/1943 Sb. v r. 1948
27.	Marie Zalabová, 1905 Třebíč	Hokynářství, Budišov 61	9. 11. 1940	30. 5. 1951
28.	Jaroslav Řihák, 1894 Dolní Heřmanice	Prodej zlatého a stříbrného zboží a bižuterie, Budišov 190	28. 11. 1940	10. 6. 1953
29.	Karel Odehnal, 1911 Lažany	Lámaní kamene a jeho zpracování, Budišov 142	14. 10. 1938	Přerušeno v r. 1939. Zaniklo 1. 1. 1944 dle vl. n. 121/1943 Sb.
30.	Viktor Braun, 1904 Koněšín	Obchod dobyt看em, Budišov 211	27. 4. 1942	1. 12. 1948
31.	Josef Černý, 1899 Budišov	Obchod hospodářskými stroji, Budišov 107	5. 2. 1944	Zaniklo 13. 4. 1949 dle vl. n. 121/1943
32.	Hospodářské družstvo a mlýn, Třebíč-Podklášteří	Pobočný závod na šrotování obilí a luštěnin, Budišov 203	1. 2. 1946	Neuvedeno
33.	Emil Jan, 1903 Budišov	Prodej másla, vajec, tvarohu, ovoce, zeleniny, kůzlat a drůbeže ambulantně	3. 8. 1948	31. 3. 1950

Vyhledal PhDr. František Gregor

Z budišovské školy IX

Sedící, první řada zleva:

Vlasta Zavadilová – Vávrová, Milada Kafková – Roušová, Helena Ošmerová – Uhrová,
Květoslava Teplá – Harváňková, Štěpánka Dufková – Robotková, Marie Kafoňková –
Rousová, Jana Hrádková – Smejkalová, Vlasta Pospíšilová – Kršková,
Božena Šoukalová – Březinová a Božena Vošmerová – Netrdová

Stojící, druhá řada zleva:

Josef Zelinka – ředitel, Ludmila Cabejšková – Pilerová, Jiřina Kundelová – Švestková,
Zdeňka Matějková – Širůčková, Marie Tesařová – Dvořáková, Svatava Dvořáková –
Krátká, Božena Hortová – Morisková, Marta Rausová – Krejsková a Marie Krejčová

Stojící, třetí řada zleva:

Vlasta Beránková – učitelka, Ladislava Lopatářová – Jaitnerová, Marie Smejkalová –
Šašková, Vilemína Müllerová – Korešová, Jaroslava Procházková – Vlčková, Helena
Mezlíková – Kopečná, Anežka Tůmová – Voborná a Marie Požárová – Pejchalová

Horní řada, stojící zleva:

Bedřich Kolář – učitel, Marie Palátová – učitelka, Jaromír Pospíšil – učitel
a Aloisie Šindelková – učitelka

Spolužáky vyhledala Svatava Krátká, roz. Dvořáková a Marie Dvořáková, roz. Tesařová

Sedící, první řada zleva:

Ludmila Matějková – Palátová, Jiřina Marková – Musilová, Marie Procházková – Dobrovolná, Božena Nováčková – Školařová, Libuše Pospíšilová – Dobrovolná, Marie Svobodová – Pomeisslová, Ludmila Paseková – Svobodová, Zdenka Kratochvílová – Havelková, Marie Kopuleťá – Vejmelková a Olga Zobačová – Svobodová

Stojící, druhá řada zleva:

Jindřiška Široká – Nedvědová, Zdenka Mrňová – Lavická, Marie Marková – Kratochvílová, Marie Nováčková – Kružiková, Anežka Doležalová – Pacalová, Milada Benáčková – Doláková, Anežka Šulová – Brabcová, Anežka Zahradníková a Josef Špak – učitel

Stojící, třetí řada zleva:

Josef Zelinka – ředitel, Marie Palátová – učitelka, Miloslava Pospíšilová – učitelka, Aloisie Šindelková – učitelka, Vlasta Beránková – učitelka, Bedřich Kolář – učitel a František Smrček – učitel

Horní řada, stojící zleva:

Milada Lázníčková – Střečová, Libuše Nováčková – Pospíšilová, Marta Široká – Zejdová, Jana Havlíková – Jurková, Jarmila Škodová – Palasová, Marie Slavíková – Nestrová, Marie Švecová – Mikysková, Marie Kundelová – Manová a Bohumila Hortová – Pólová

Spolužáky vyhledala Jiřina Musilová, roz. Marková

Sedící, první řada zleva:

Bohumila Musilová – Nejedlá, Marie Šoukalová – Havlíčková, Františka Tůmová – Sobotková, Věra Žáková – Mikysková, Marie Lysáková – Frejlichová, Růžena Pavlíčková – Balášová, Marie Vlčková – Zahradková, Zdena Rausová a Anežka Tůmová – Zezulová

Stojící, druhá řada zleva:

Božena Šulová – Kalinová, Marie Krejčová – Manová, Anastázie Mikysková – Pokorná, Marie Tvarůžková – Křepelová, Zdena Večeřová – Hnízdlilová, Marie Číhalová – Smetanová, Božena Doležalová – Dvořáková a Marie Manová – Klusáčková

Stojící, třetí řada zleva: Josef Zelinka – ředitel, Vlasta Beránková – učitelka, Miloslava Pospíšilová – učitelka, Marie Palátová – učitelka, Aloisie Šindelková – učitelka a František Smrček – učitel

Horní řada, stojící zleva:

Jana Roušová – Mrňová, Marie Havránková – Dudová, Marie Jará – Pěchovičová, Drahomíra Janová – Doležalová, Marie Bednářová – Štoksová, Helena Šulcová – Vrbová a Ludmila Široká – Rybníčková

*Spolužáky vyhledaly Růžena Balášová, roz. Pavlíčková
a Drahomíra Doležalová, roz. Janová*

Sněhurka a sedm trpaslíků před padesáti lety

Zleva: Svatoslav Ondráček, Zdeněk Kliner, Pavel Bednář, Zdeňka Dočkalová, Karel Pavlíček, Zdeněk Cabejšek, Antonín Večeřa, Jan Vrba a Alois Lisý

Náš národ určitě není výrazně ateistický, jak se to mnohdy píše. Je mezi námi mnoho lidí, kteří touží po něčem, co je přesahuje. I když jsou to někdy jen horoskopy a předpovídání budoucnosti. I v tom lze vysledovat duchovní hledání. Tito lidé po něčem pátrají, na něco se ptají. Osobně se děším lidí, kteří říkají, že mají všechno vyřešené, myslí si, že jsou majiteli konečné pravdy, ať stojí názorově kdekoliv. Člověk se má totiž pořád ptát. Joseph Ratzinger (současný papež Benedikt XVI. – pozn. PKN) v Úvodu do křesťanství napsal, že v duši každého křesťana má kmitat malý plamínek ateismu a v duši každého ateisty má kmitat malý plamínek víry. To je moc pěkně řečeno. Nikdo z nás přesně nevíme, jak to je. Všichni jsou pozváni k tomu, aby se ptali, četli a přemýšleli. Vůbec není náhodou, že zakladatel křesťanství řekl: Já jsem cesta, pravda a život. My všichni lidé jsme na cestě a nikdo z nás nemůže říci, že už se dostal na konec a že ve všem porozuměl Bohu a že už o něm všechno ví. Přitom v sobě můžeme ten plamínek pochybností v tom pozitivním smyslu nechat stále hořet.

Z rozhovoru Pavla Kryštofa Nováka s P. Markem Orko Váchou

Z BUDIŠOVA A OKOLÍ

Rozhovor – projekt Perspektiva

Každý, kdo přichází do naší školy, si určitě všimne cedule u vchodu o tom, že ZŠ Budišov je zapojena do projektu Perspektiva. Z kterého fondu dostala naše škola takto vysokou hotovost?

Evropský fond – investice do rozvoje vzdělání – Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost. Název je Perspektiva II aneb učíme s projekty.

Od kdy tento projekt realizujete?

Od 1. 11. 2009.

Na co všechno, kromě multimediální učebny, byly peníze použity?

Na vzdělávací aktivity, kterých je 13, vzdělávání učitelů, inovaci Školního vzdělávacího programu, na vyhodnocování práce školy a učitelů.

Jaké jsou výhody a nevýhody toho, že máme multimediální učebnu?

Výhodou je obohacení výuky, bezprostřední přiblížení konkrétního učiva (zeměpis, matematika, přírodopis, dějepis), propojení s počítačovou technikou, pro každého žáka pohodlné sezení. Nevýhodou je to, že učebnu může používat vždy pouze jedna třída, nekvalitní stoly a atypický rozměr učebny.

Proč tyto prostředky dostala zrovna naše škola?

Vzniklo to z požadavku. Škola o prostředky požádala z důvodu realizace projektového vyučování a propojení s aktivitami, které projekt nabízí. Cílem bylo implementovat do školního vzdělávacího programu inovativní vyučovací metody s důrazem na mezipředmětové vztahy, rozvoj klíčových kompetencí, zkvalitnění výuky jazyků, ICT, budování vztahů mezi žáky a učiteli.

Bylo těžké tento projekt uskutečnit?

Bylo to časově náročné.

Byly i jiné nápady, možnosti, co udělat s takovou částkou?

Finanční částka musela být naplánována předem, každý lektor aktivity si vyčíslil přibližnou konečnou sumu.

Jak by nám vlastně celý projekt měl pomoci ve vzdělávání?

Vede učitele k myšlení v konkrétních souvislostech, využívá jejich dovedností a zkušeností k propojování jednotlivých předmětů v mezipředmětových vztazích, vede celou školu k pravidelnému vyhodnocování aktivit a úsilí. Nabízí žákům i učitelům možnost oceňování práce druhých, učí chápat nutnost pozitivních mezilidských vztahů, rozšiřuje prostor pro toleranci k odlišnostem mezi lidmi a povzbuzuje otevřený způsob myšlení. Délka projektu je 31 měsíců.

Rozhovor s p. uč. Smrčkovou za školní časopis ZŠ Budišov vedly a k přetištění Budišovskému zpravodaji poskytly

Pavla Šoukalová a Michala Komínková

Budišovským maminkám k svátku – 8. května

Už ve starém Řecku muži vyznávali dík ženám-matkám. Maminky jsou v celé historii lidstva stále ctěny a váženy, jako pokračovatelky rodů a lidstva.

Ty dnešní maminky jsou ve věku 16–100 let. Kolik obětování i nesnází musí překonat, než se jejich potomek narodí! A to je teprve začátek, následují noční krmení, starosti s prvními nemocemi, životní pády... a tak to pokračuje celý život. Neumím vyjádřit všechny pocity, které v člověku vyvolává slovo matka, nejsem básník. Proto jsem si vypůjčil dávný příběh, který ukazuje mateřskou lásku v té nejčistší a nejpravdivější podobě.

Dvě ženy svorně tvrdily, že jeden malý chlapec je jejich syn. Spor se dostal až k soudci. Ten namaloval kruh, do něho nechal postavit chlapce a ženám přikázal: „Vezměte vašeho syna za jednu ruku. Která ho vytáhne z kruhu na svoji stranu, té bude chlapec patřit“. A tak se ženy začaly přetahovat, až chlapec začal bolestí plakat a hlasitě naříkat. Jedna z žen ho pak náhle pustila, bolestně se odvrátila a nešťastně plakala. Druhá si chlapce vítězně přitáhla do své náruče. Poté k ní hněvivě promluvil moudrý soudce: „Ženo, ty nejsi chlapcova matka, protože jsi v srdci necítila jeho bolest a nevyšlyšela jeho nářek“. Druhou ženu oslovil laskavě: „Neplač, matko. Toto je tvůj syn, kterého jsi v bolestech zrodila. Jen ty jsi cítila jeho utrpení, které jsi chtěla zmírnit. Starej se o něho dobře, a on ti to později oplatí!“

Maminka. Náš život je bezpečnější, máme-li se komu svěřit a u koho nabýt sílu do dalšího života. U ní, i když žiješ třeba tisíce kilometrů daleko, máš svůj první domov. Tam ti maminka trpělivě pomáhala udělat první kroky do života, tam tě učila první slova, kterými jsme ji pak později mnohdy zraňovali. Maminku známe v tisíci podobách – šťastná, k smrti unavená, truchlící, spravedlivě trestající i odpouštějící, usměvavá i plačící. Často ale té nové generaci už ani nerozumí! Kolik podob má mateřství?

Dnešní moderní matky mají stejné starosti, jako matky před mnoha stoletími. Jen mají větší pohodlí, spoustu nejrůznějších pomůcek, dokonce starostlivé mladé taťky, kteří s nimi prožívají i porod. Lidé na mladé nadávají... ale myslím, že jsou zodpovědní a své povinnosti mateřské berou jako své životní poslání. Poděkování Vám, maminky, je sice opožděné, ale upřímné a platí po celý rok!

A ti dnešní mladí tátové? Ono se to lehce řekne, zplod' syna, zasad' strom a postav dům. Stejně jako všichni jejich předchůdci se snaží to splnit, byť to první je nejsnadnější a nejpříjemnější...

Ing. Rostislav Tesař

Co se děje na naší škole?

Multikulturní den – Mayové, Inkové a Aztékové – to je téma letošního projektového dne, který se uskuteční 7. 6. 2011 v ZŠ Budišov. Tento den je také dnem otevřených dveří pro širokou veřejnost.

Žádný národ nikdy nežije v naprosté izolaci od okolního světa. Potřebuje jiné národy s odlišným způsobem života, aby si uvědomil své rozdíly. A ne jinak je to ve škole, v jednotlivých třídách.

Proto se multikulturní den již podruhé pořádá pod záštitou projektu **Perspektiva II aneb učíme s projekty**.

Žáci budou pracovat v naučných i rukodělných dílnách, kde se setkají se spolužáky z jiných ročníků.

Budou si moci vyzkoušet své dovednosti. Nabídnuty jim budou nové vědomosti, informace a postojové hodnoty z odkazu dávných civilizací.

Všechny znalosti, které si žáci v průběhu projektového dne osvojí, vše, co je spojuje se společenstvím současným i minulým, vytváří kulturního člověka. Ten se projevuje ve způsobu chování, jednání, ve způsobu komunikace. Kulturní zvláštnosti, jedinečnost člověka se předává z generace na generaci. A tím se vytváří identita národa. Ve škole máme všichni povinnost pěstovat a rozvíjet identitu vztahů a osobnosti žáků.

Proto je multikulturní den důležitý nejen pro samotný vzdělávací proces, ale také pro budování pocitu sounáležitosti mezi námi. Svým obsahem rozvíjí výstupy s RVP ZŠ a implementuje jeho obsah do reálného života.

Součástí multikulturního dne bude i beseda s členy Arabsko–africké společnosti RNDr. Ivanem Mrázkem a Ing. Rostislavem Tesařem. Téma se bude vztahovat k multikulturním vztahům v dnešní společnosti. Beseda bude obohacena diapozitivy z arabských zemí.

Základním právem člověka je právo na sebeurčení.

Cílem multikulturního dne je žáky učit, vnímat, rozvíjet potřebu vytvářet příznivé podmínky vlastního sebeurčení.

Za projekt Perspektiva II aneb učíme s projekty asistentka manažera

Jana Smrčková

Multikulturní den 2011 – 7. 6. 2011 v ZŠ Budišov ve fotografiích

Ing. Rostislav Tesař a RNDr. Ivan Mrázek (zleva)

Fotografie pí uč. Ludmila Langová

K této akci se podrobněji vrátíme v příštím čísle Budišovského zpravodaje

Cesta domů

(Poetická próza života)

Dvě nohy pevně o zem opřeny, prošly už cesty světem přes moře i kamení. Hledal jsem stín, vždyť ho má naše lípa stará! Zmizí i chmury z minulého jara, krajino podzimní, uplakaná.

Tady je můj kraj, domov můj. Každý strom v lese v koruně kus nebe nese. Na dvorech voní narcisy a čerstvý hnůj. Zde v zimě mrazy jako oheň pálí, na podzim dým z bramboříšť kraj můj halí. Vítr z Brců valí ten kouř přes strniska. Ach, jak moc se lidem po mladosti stýská!

Kraj šeptá mi o křídlech čápů, páru, co sídlí na komínu lihovaru. Ved' mě, cesto, přes trávu, rokle, přes kvítí, abych se mohl čiré vody domova napítí. V tom kraji kamení a říček, jarního švitoření vlašťoviček, rozkvetlé louky plné pampelišek. Cítíš zde vůni sena, zdáli tě vítá břízka pokřivená.

Potkáš se s Bohem v poli, i s matkou Země. Na tváři hodně vrásek, v šedivých vlasech vůni lesních pasek. Rukou umdlenou utřela si pot z čela, k nebi pohleděla, a v očích pak jeho blankyt měla. Jako moje babička, která životu tak rozuměla.

Kříže v krajině, vtesaná bolest do kamení, ukazují nám bídu lidského utrpení. Z věže kostela ať nezní hrana, a otevřou se poklady země i hvězdná brána. Jsem doma a jdu cestou starou, moje mládí je ve vzpomínkách daleko za mnou. A budem se sem vracet znova! Všechno krásné je nenávratně pryč, z ruky do ruky si podáváme klíč, klíč od domova.

Až ztratím paměť, zrak i sluch, tak uzavře se žití kruh. Zde je můj kraj, domov můj. Bože dobrý, navždy ho opatruj. Budišove, rodiště naše, tebe se nedá navždy opouštět, každý pak stejně hledá vlastní cestu zpět. Až svůj život dokončíš, pomni, člověče: prach jsi a v prach se obrátíš. Víš ty, krajino mládí, co mi na Tobě vadí? Že ty budeš stále žít, až na naše hroby potomci položí kytici polního kvítí.

Zde žili naši předkové, jejich odkaz hlídáš, hřbitove. Cesto, zavedlas mě domů, do ráje, čekejme na vykoupení!

Ing. Rostislav Tesař, kresba Ing. Josef Šenkýř

Něco ze života budišovských myslivců

Naše sdružení nemá příliš ve zvyku prezentovat svoje úspěchy či neúspěchy v médiích. Naši poslední výroční členskou výroční schůzi navštívil redaktor Budišovského zpravodaje p. Karel Pavlíček, který nás přivedl na myšlenku, že článek v některém z čísel zpravodaje by mohl pomoci při řešení některých našich problémů a zapůsobit na naše spoluobčany, a tak jsme učinili výjimku.

V Budišově ještě žije dost pamětníků, kteří pamatují několikasetkusové výřady drobné zvěře „za Řihákovými“ nebo „u Robotkovy stodoly“. Navrácení těchto stavů je v dnešní době prakticky nemožné, i když bychom si to, my myslivci i naší příznivci, přáli.

Civilizační tlak na přírodu a její obyvatele, s ohledem na hospodářské využití zemědělských pozemků, se poslední roky neustále zvyšuje. Není to však problém pouze budišovských myslivců, ale celorepublikový i celé Evropy.

V silách myslivců není tento trend zastavit, na druhé straně existují různé možnosti, jak zvěři alespoň trochu pomoci, a to za účasti myslivecké veřejnosti a zejména vlastníků pozemků. Tímto jsem zhruba nastínil největší problémy, které myslivce trápí, několika

slovy bych chtěl popsat, jak se tyto problémy promítají v naší honitbě. Zvěř potřebuje ke svému životu především klid, dále dostatek paše a vody a v neposlední řadě ochranu, kterou by měli provádět právě myslivci.

Jeden z největších problémů, v této době, je pohyb psů a koček po honitbě. Veškerá zvěř žijící v okolí Budišova má svoje mláďata. Obdobný problém je rušení zvěře v období zimního strádání. Dalším neřádem, který myslivcům vadí, jsou čtyřkolky a motokrosové motorky v lesích. Případ, kdy nám při loňském honu na Brdcích projížděly motokrosové stroje v obstavené leči, je neslýchaný!

Dále si dovolím reagovat na článek o novém druhu sportu Air-soft, který vyšel v Budišovském zpravodaji č. 3/2010. Zde se opět dostáváme k jádru problému – klid v honitbě. Tam, kde několik desítek lidí hraje tuto hru, se asi žádná zvěř zdržovat nemůže. Někteří vlastníci lesů by se možná divili, co se jim v té době v jejich honitbě děje.

A teď z jiného soudku. Chtěl bych oslovit držitele zemědělských pozemků, jestli by někdo nepronajal nebo zapůjčil část pozemku ke zřízení biopásu nebo potravního polička pro zvěř. Myslivci by tuto pomoc přivítali, jsme připraveni k navázání spolupráce.

Závěrem bych chtěl říci tolik: na všechno jsou zákony, vyhlášky a všelijaké předpisy. Pokud se jimi budeme všichni řídit, bude většina problémů vyřešena. A nemusí to být jen zákony, každý by měl mít v sobě lidský cit, úctu k přírodě a obětavé práci jiných.

Alois Dítě ml., myslivecký hospodář

Kohoutí kříž

V letošním devátém čísle Naší rodiny se mohli čtenáři seznámit s pro nás neznámou a téměř zaniklou ikonografií v rozhovoru s řezbářem Janem Houškou z Prachatic, jehož tématem bylo „Kohoutí kříž je symbolem Kristova hoře“. Tento rozhovor mě inspiroval ke zhotovení tohoto symbolu křesťanství s pozměněnými a doplněnými atributy.

V dnešních domácnostech se kříže vytrácejí, zřídka je vidíme viset na zdech, popř. jsou umístěny tak, aby nebyly příliš na očích. Symbol kříže, ať už latinský, pravoslavný, svatopetrský, svatoondřejský či jiný, má svou bohatou tradici, např. ve 20. století byl zneužit, strháván a znovu obnovován, totéž platí i pro dnešní 21. století. Nakonec každý člověk, ať vědomě nebo nevědomě, nese svůj kříž, ať už se jedná o zdravotní postižení, nespravedlivé a křivé obvinění, zradu apod.

Tradice Kohoutího kříže, jehož latinský název je Arma Christi – nástroj Kristova umučení (svůj český název dostal podle kohouta, který zakokrhál poté, co apoštol Petr třikrát zapřel Krista) sahá do 9. stol. (dokládá Utrechtský žaltář z roku 830). Největšího rozkvětu dosáhla v 19. stol v Bavorsku a u nás se částečně rozšířila na území Šumavy. Do dnešních dnů se u nás zachovalo už jen několik exemplářů. Kolemjdoucí vědí, že tu stojí od nepaměti, ale málokdo ví, co který symbol na kříži znamená.

Pokud bychom chtěli vysvětlení shrnout do jedné věty – všechny atributy představují drama pašijového týdne, které se dotýká každého z nás i v dnešní době. Pro bližší vysvětlení si projdeme celou ikonografií. Základními atributy jsou: symbol křesťanství **kříž**, **trnová koruna**, **sloup**, u kterého byl Kristus bičován, **bič**, **houba**, naplněná octem a žlučí, dána odsouzenému, **rouška**, kterou Kristu podala Veronika, **kopí** a **hřeby**.

Kromě těchto osmi základních atributů, může být Kříž doplněn dalšími dvaceti jinými, např. **kladivo** na přibití hřebů, **kleště**, kterými se tehdy (a nejenom tehdy) odsouzenému trhaly nehty, **ruka**, která udeřila Krista do tváře (dnes násilí, které vidíme denně ve zprávách), **měsíc s penězi** – moc peněz, co pro ně dokážeme všechno udělat?, **ústa s jazykem** – síla slova, která dokáže zničit pověst (vystřelený šíp a vyřčené slovo nezastavíš), **oděv**, který byl z Krista sňat, **žebřík** na sundání mrtvého z kříže, **kalich** – ustanovení Eucharistie, **praporec** – znak vítězství života nad smrtí, **srdce** uprostřed trnové koruny, které se

z lásky k lidem vydalo až do krajnosti, **hodiny smrti** každého z nás a úplně dole **lebka** (Golgota), bez čelistí, které by mohly vydat svědectví, že tu někdo byl, a která je vedle prachu (popela) to jediné, co po člověku zbude – kříž, ať už v jakékoliv podobě, zůstává.

Použitý materiál: Kohoutí kříž je symbolem Kristova hoře, rozhovor Marie Šotolové s Janem Houškou, Naše rodina č. 9/2011

Alois Bačák

A tak se mně vybavilo... aneb Život není pochmurný

Co z toho, že zítra snad již bude líp. Vždyť když se ráno probudím, je dnes. Tahle česká lidová moudrost, která mi vyšla v křížovce, se mně opravdu líbí a ráda ji dávám k lepšímu. Vzpomněla jsem si na ni ráno, ale tentokrát mě nepobavila. Nestojí to za nic včera, dnes, zítra... *Nikdy není tak dobře, aby nemohlo být líp a nikdy tak zle, aby nemohlo být hůř,* napadá mě další moudro a obávám se, že dnes se naplní ta druhá polovina. Včera to nestálo za nic a dnes? Bylo by asi rychlejší vyjmenovat, co mě nebolí, než to, co mě bolí – od bolesti hlavy až k odřené patě. Čeká mě návštěva u zubaře a musím vyřídit pár nepříjemných věcí. Zprávy v rádiu taky nehýjí optimismem a ještě k tomu prší. Venku šlápnu do kaluže, vrazí do mě splašený výrostek a tramvaj mi ujede před nosem.

Chodím, chodím po lese, padla na mě deprese a tak chodím polesím, hledám, kde se oběsím, vybavuje se mně rýmováčka, kterou jsem kdysi slyšela. Snad mi ten černý humor pomůže. Opakuji si to pořád dokola, i když už konečně sedím v tramvaji. Možná tam nemá být „*chodím polesím*“ a tak dosazuji jiná synonyma. Taky naštěstí ještě nejsem v depresi. Ta vypadá jinak (vím, o čem mluvím) a samozřejmě nejsem v lese. Co takhle třeba: *Jedu, jedu šalinou, trable brzy pominou...* No, to není zrovna moc vtipné, musím vymyslet něco lepšího. Nic mě nenapadá a nálada se mi, přes všechnu snahu, příliš nezlepšila.

Od dveří zaznívá veselý hovor a smích a dovnitř se nahrne parta mladých lidí. S překvapením zjišťuji, že většina z nich je nějak postižená. Na sedadlo vedle mě přes uličku si sedá mladá dívka trpasličího vzrůstu. Na nohou má ortopedické boty, které vypadají jako kopýtka a ruce... Ruce nemá! Chybějí jí úplně obě paže. A přitom se hlasitě směje a doslova srší vtipem. Jestli ještě někdy budu vzdychat nad tím, že nejsem stoprocentně fit, měla bych si nafackovat.

Vzpomněla jsem si, že už jsem byla jednou v podobné situaci. Tehdy mi v tramvaji ukradli peněženku. Moc v ní nebylo, zlobila jsem se hlavně na sebe, tím spíš, že mě neokradli poprvé. A pak jsem oknem uviděla mladíka s bílou holí a kousek dál na vozíku jiného s jednou nohou. Co je proti tomu ztráta peněženky... A teď tady ta postižená dívenka... Ona veselost nepředstírá, ona opravdu veselá je! Určitě má v životě i hodně temných chvil, ale dovede se radovat z maličkostí.

Zalévá mě zvláštní pocit, nevím, jak ho popsat. Mladí zatím vystupují. Bezruká dívka to zvládla hladce. Zvláštní pocit trvá. Myslím, že to bude pokora. Vybavuje se mně, jak Tomáš Morus ve své moudré a vtipné modlitbě říká: *Dej, ať neberu moc vážně své pošetilé malé JÁ.*

Málem jsem zapomněla vystoupit. Praštila jsem se pořádně do nohy (čtrnáct dní jsem měla na lýtku modřinu) a dveře mě trochu přivřely. Venku jsem šlápla do kaluže, vrazil do mě splašený výrostek a tramvaj, do které jsem chtěla přestoupit, mi ujela před nosem. To už tu pěci dneska jednou bylo. Ale nic se neděje! Vlastně děje: roztomilá malá dvojčátka ukazují na roztomilého malého pejška a dělají na něj *haf, haf*. Z pekařství voní chleba a z mraků se vykulilo sluníčko. Přijíždí moje tramvaj a já si vybavuji konec humorné básničky: *Ne, život není pochmurný, s veselou půjdu do urny*. Takže zase černý humor, ale tentokrát mi pomáhá. Pohodlně se usazuji a představuji si, že se na mě má dočasná spolucestující z předešlé tramvaje usmívá a spiklenecky na mě mrkne. Život je opravdu většinou fajn. A pokud náhodou někdy není, nesmíme si to připustit.

M. Holasová

Zed' – mlčenlivý svědek věků

Chodíme nebo jezdíme kolem ní, snad ji ani nevnímáme, nějak nám zevšedněla – obyčejná žulová hřbitovní zed' (naši pozornost občas upoutá obdařena nějakým „šperkem“, jako je volební plakát, to se ze zdi stává najednou památka).

Kdy se začala stavět, se dnes již asi nedozvíme, ale jisté je, že je to několik století nazpátek. Starší vnitřní zed' můžeme zasadit do období gotiky, vnější i s branou, kterou se vchází na hřbitov, tedy na svaté pole, do baroka.

V průběhu staletí, kdy se do této posvátné země ukládají jakoby symbolicky semena do posvátné země, dochází postupně k rozšiřování hřbitova. K poslednímu rozšíření, na východní straně, došlo v 80. letech minulého století, za působení pana faráře Jana Slabého. Aby se sem nemuselo vcházet samostatným vchodem, propojily, na návrh pana faráře, starou a novou část široké schody.

Postupem času, zvláště ve dvacátém století, dochází vlivem počasí k postupnému narušení zdi. K prvním opravám dochází někdy před sedmdesáti lety. Zpevňuje se západní část (u silnice z Budišova na Nárameč) pomocí opěrných zdí. Při těchto úpravách se jakoby vytrácela řemeslná zručnost našich předků, zejména pro náš region žula vyzděná na způsob kyklopu.

Před třiceti lety, kdy se začala rozpadat jižní část, naproti bývalému špitálu, vylomené kameny začaly padat na cestu a v obnažené zemi se začaly objevovat části rakví s lidskými ostatky. Situace začala být neúnosnou.

Po určitém dohadování, komu že hřbitovní zed' patří (zjistilo se, že obci a ne církvi), nastal další problém, kdo a jak se zed' opraví. Na místním národním výboře se rozhodlo, že jediná cesta je Akce Z (zjednodušené vysvětlení pro mladší generaci – práce bez nároku na mzdu) a vzhledem k tomu, že lidovci mají ke kostelu nejbližší, tak by se na opravě zdi měli podílet především oni. Pomoci se snažil i pan farář Jan Slabý, který při nedělních ohláškách nejednou vyzýval farníky, aby přiložili ruku k dílu.

S pracemi na nejponičenější části zdi se začalo v půli dubna 1987. Tehdejší předsedkyně MNV Libuše Pospíšilová zajišťovala stavební materiál a brigády v pátek odpoledne a především na sobotu. Podél staré rozbořené zdi se začaly kopat základy pro novou opěrnou zed'. Zde nás překvapily chybějící základy vnější obvodové zdi. Po opravení nejvíce poškozené části, nutno dodat, že hnacím motorem stavebních prací byl,

dnes již zemřelý, Rudolf Lysák, pokračovala parta lidí (většinou pět až šest lidí) dál v tvrdé práci.

O jak těžkou a mnohdy nebezpečnou práci se jednalo, bych chtěl dokreslit událostí, ke které došlo v pátek 8. května. Parta důchodců začala od rána kopat základ, aby se odpoledne mohlo pokračovat v betonování a zdění. V jedné chvíli došlo na nejhorší, zeď, jejíž výška byla kolem tří metrů, se sesula. Naštěstí stačili všichni uskočit a nikomu se nic nestalo, stačilo však málo...

Výsledkem sesuvu byla doslova spoušť. Halda hlíny, promíchaná s pozůstatky zemřelých, části rakví a mezi tím vším šest rozpadlých pomníků, Ty odklidit šly, ale nově vytvořená halda hlíny byla nad naše síly. Pomohl Josef Doležal z Nářamče s nakladačem HON, který dal hlínu bokem, a díky tomu se mohlo již za pár hodin po této události znovu pokračovat. To trvalo celé tři měsíce.

Zleva Jaroslav Nejedlý, Rudolf Lysák a Alois Lisý

Tím vše neskončilo. V průběhu prací se zjistilo, že se hrozivě naklání jihovýchodní a východní část zdi a pokud nedojde k rychlému zpevnění, dojde ke zřícení zdi. A tak kolotoč vyhlásování brigád v kostele, zajišťování materiálu a občerstvení ze strany MNV se v letech 1988–1989 rozjel znova. Naštěstí se vždy sešlo několik ochotných lidí nejen z Budišova, ale i okolních obcí (mnozí z nich u oné zdi již dnes odpočívají), a ti v čele s hlavním stavitelem – zedníkem Rudolfem Lysákem nakonec zdárně, hlavně bez úrazu, dílo (60 m opěr spolykalo asi 160 m³ kamenobetonu) dokončili.

S postupem času vyvstal další problém, začala se rozpadat horní část zdi, tvořená barokními cihlami. Starosta Pět'a vyzval lidovce: „Sežeňte peníze!“ Lidovci se této výzvy chopili (bylo jasné, že bez peněz se obnova cihlové části provést nedá) a obrátili se na tehdejšího poslance PČR JUDr. Jiřího Karase, který nám poradil, abychom neustálými

dotazy s požadavkem bombardovali tehdejšího předsedu rozpočtového výboru PČR Ing Miroslava Kalouska. Došlo to tak daleko, že na jednom setkání lidové strany 11. října 2003 v Jihlavě, kdy jsme ho oslovili přímo, začal před námi utíkat se slovy: „Chlapi mně se o té vaší zdi zdá i v noci.“ Výsledkem bylo, že se za pár týdnů ve zprávách ČT mezi položkami z tzv. „porcování medvěda“ objevila i Hřbitovní zeď Budišova a u ní částka 2 500 000 Kč.

Za krátký čas se dávají věci rychle do pohybu a specializovaná firma může roku 2005 předat opravenou zděnou zídku v původní podobě. Při slavnosti 13. srpna 2005 byla zeď slavnostně posvěcena, trochu mrzelo, že nebyli pozváni (žijící) a vzpomenu ti, kteří ji před lety doslova zachraňovali.

Na závěr snad: Mnohé památky bereme jako samozřejmost a mnohé z nich nám i zevšedněly. Přesto jsou součástí našeho kulturního života a bytí vůbec. Chraňme si je a dělejme vše proto, aby přetrvaly i pro další generace.

Poznámka: Fotografické snímky byly pořízeny den poté, kdy došlo k sesutí hřbitovní zdi, tj. 9. 5. 1987, tedy v době, kdy byly pomníky a lidské ostatky již uklizeny.

Text a foto Alois Bačák

Foto Andrea Brožova

„Balada o tonoucím stromu“

*Málokdo to vážně může pochopit,
že i strom se může utopit.
V hladině řeky, která jen z části zamrzne.
Ve stínech času, uplynulého dne.
Ve vzpomínkách, co dávno mizí v čase.
V láskách, co s nimi znovu raději nepotkat se.
Je to tak vážně těžké pochopit,
že i strom se může utopit.*

Petr Lubomír Štícha

Fejetony Ladislava Tvarůzka

Budišovská kostelní věž

Daleko, široko nenaleznete tak zvláštní kostelní věž, jaká je v Budišově na Třebíčsku. Vítá vás přívětivě, když přijíždíte vlakem od východu z pozdětínských lesů a kyne vám „na shledanou“, když obejdete Budišov ze severu, pod brdskými lesy a mizíte na západ v lesích rudíkovských k Velkému Meziříčí. Jede-li tu kdo po prvé, udiveně prohlíží vrchol kostelní věže.

„To je tam nějaký strom nebo – co – ?“ Takových otázek jsme už něco slyšeli!

Ne. Je to čtyřmetrový trojúhelníkový v plechu vytepaný vypouklý obraz. Na jedné straně je zpodobněn sv. Gothard, klečící v oblacích s rozpjatými rukama k nebi. Na straně druhé pak Nanebevzetí Panny Marie. Uprostřed své základny je obraz upevněn na mohutné železné ose a kolem ní se snadno otáčí podle vanu větrů.

A právě toto zavdává mnohým vtipálkům, neznalým věci, příležitost k posměšným poznámkám: „Mají to Budišováci pěkného patrona! Kam vítr – tam plášt!“ Jak se však mylí tito posměváčkové! Sv. Gothard na budišovské věži se neotáčí po větru! Vždycky jen proti proudům vzdušným! A to ihned právě celou plochou, takže věje-li např. vítr od severozápadu, míří hrany obrazu od jihozápadu k severovýchodu.

A proti proudům všech možných větrů se obrací sv. Gothard na budišovské věži již přes 200 let. Vzdoruje tam všem i nejdivočejším bouřím, blesky ho nesrazí, hromy nestřesou, vichřice nesmetou... Po celé ty věky stále na své věrné stráž, aby ochránil těch, kteří byli svěření jeho péči. Zdaž může být příkladnějšího svatého patrona?

Není na své stráž sám. Kol věžní střechy je žulová sloupková ohrada asi jeden metr vysoká, ze které je krásný rozhled do dalekých krajů českomoravské vysočiny. V ohradě jsou umístěny na čtyři světové strany ciferníky věžních hodin a ve čtyřech rozích tyčí se v nadživotní velikosti pískovcové sochy čtyř světců – sv. Prokopa, sv. Vojtěcha, sv. Judy Tadeáše a sv. Josefa.

Nynější tvářnost dostala budišovská věž kolem r. 1725, kdy byla majitelkou panství Anna, hraběnka z Paaru, rozená hraběnka z Waldsteinu. Tato šlechtična byla manželkou Ignáce hraběte z Paaru, nejvyššího dědičného poštmistra, představitele velmi zámožného šlechtického rodu. Tento rod dosáhl později i hodnosti knížecí a významné funkce palatinské. Měl i mnoho jiných statků v českých zemích. V Praze byl jeho majetkem rozsáhlý palác, známý ještě dnes pod jménem „Platejs“.

Původní forma budišovské věže byla asi jen obyčejnou zvonici, jak ji vidíme vyobrazenou na první obecní pečeti městečka Budišova z roku 1540, kdy budišovské panství vlastnil pan Petr Mrakeš z Noskova. Z té doby je i největší zvon 1500 kg těžký, ulitý zvonařem Matyášem z Velkého Meziříčí r. 1524. Teprve tedy Anna hraběnka z Paaru dala budišovské věži nynější podobu se všemi jejími ostatními ozdobami. Dokonce se vyprávělo, že hraběnka z Paaru byla tak bohatá, že plechový reliéf sv. Gotharda dala celý pozlatit. Takže v oslnivé záři slunce vrhal zlaté blesky do dalekého kraje. Údajně ho bylo vidět až od trebičského kostelíčka, nebo z kozičovské silnice nad Třebíčí, na opačné straně pak ze severovýchodu od obce Rudy na brněnské císařské silnici u Velké Byteše a kdožví ještě odkud jinud.

Podle dalších pověstí byla nynější forma budišovské kostelní věže nápadem Ignáce hraběte z Paaru, který prý na svých cestách viděl kdesi ve Švýcarsku u kteréhosi jezera podobně upravenou věž, které ho velmi zaujala.

Vysoce vzdělaná, nábožná a uměnilovná hraběnka z Paaru měla ve své rodinné knihovně, již tehdy velmi proslulý, satirický román španělského básníka Cervantesa „O důmyslném rytíři donu Quijotovi de la Mancha“. Bylo to dílo pro svoji zábavnost nejoblíbenější a nejčtenější v celém tehdy vzdělaném světě. Podle všeho paarovské čtenáře zaujala kapitola Cervantesova románu, v níž se potulný rytíř don Quijot a jeho zbrojnoš Sancho Panza se setkávají s rytířem Lesním, který naříká nad neoblomnou Casildeou z Vandalie, že stále nechce vyslyšet jeho vášnivé touhy a stále mu jen ukládá nové a vždy nebezpečnější činy. Dokonce „hnala ho do souboje se slavnou obryní Giralidou v Seville, která je tak statečná a silná, jako by byla z bronzu, a ač se ani nehne z místa, je přece nejhybnější a nejobratnější ženou na celém světě.“ A Lesní rytíř přišel tedy i do Sevilly, uviděl tam Giraldu a zvítězil nad ní tak, že se ani nepohnula po celý týden. Ovšem jen proto, že vál tehdy stále jen severní vítr.

Lesní rytíř ovšem donu Quichtovi neprozradil, že šlo o bronzovou sochu, čtrnáct metrů vysokou, stojící na bronzové kouli na vrcholku sevillské katedrály. Socha představuje „Viru“ a nazývají ji Giralidou (od girar, tj. otáčeti se), protože se otáčí na železné ose, větrem opírajícím se do velikého praporu, který drží v ruce.

A snad si rodina paarovská vzala podnět z tohoto Cervantesova líčení i při úpravě budišovské kostelní věže. Nevím.

Jen prosím budišovského svatého Gottharda za odpuštění, že jsem přivlékl až z dalekého Španělska do jeho společnosti samotného dona Quijota. Ale snad stojí za to vědět o třeba jen miniaturní spojitosti mezi budišovským kostelíčkem a sevillskou katedrálou.

Jízda králů z r. 1725

Joža Úprka svým proslulým obrazem „Jízda králů“ způsobil, že se všeobecně mělo za to, že tento lidový obyčej se konal o svatodušní pondělí jen na moravském Slovácku. Ostatně je pravda, že se do tohoto nádherného kraje hodí v první řadě. A přece jsme se setkali se starým záznamem o jízdě králů i na západní Moravě, horáckém kraji Českomoravské vysočiny – v Budišově u Třebíče.

Zámecký archiv tam chová velmi cenné účetní záznamy již z 18. století. Tyto záznamy byly zavedeny tehdejším majitelem panství, Ignácem hrabětem z Paaru, nejvyšším dědičným poštmistrem, představitelem zámožného rodu, který také Budišov obdařil velmi cennými uměleckými památkami, sochařskými i malířskými, kterými se toto horácké městečko honosí dodnes.

V těchto zámeckých účetních záznamech z roku 1725 čteme také položku, že: „budišovským a hodovským poddaným se svatodušním králem dáno 77 mázů piva“. Z tohoto záznamu je tudíž možno usuzovat, že jízda králů, tato lidová veselice, byla obvyklá i na západní Moravě. V Budišově samotném projevilo tehdy zájem i zámecké panstvo. Bylo to v období, kdy tam vrchnost trávila svůj letní pobyt. Panstvo zde mělo i své hosty, kteří se vždy velmi početně dostavovali a bylo tudíž potřeba učinit něco pro jejich kratochvíli.

Aby královský průvod byl skutečně královským, přijeli na koních i chasníci ze sousedního Hodova. Byli oděni ve svých krojích, které sice nebyly tak oslnivé, jako tomu bylo odedávna na Slovácku, ale přece jen jasnou žlutí koženek zastrčených do vyleštěných kožených bot a jasnou bělobou vyšíváných košilí zpestřovali královu družinu dokonale.

Král, jak se na krále slušelo a patřilo, musil být velmi vznešený. Na znamení, že s nikým ani nemluví, měl v ústech voňavou růži stolistku. Také ani koně sám neřídil. Měl ruce velkopansky zkřížené na prsou, a proto jeho kůň byl připojen pestrými stuhami a hlavně řemínky ke koním jeho pobočníků. Tito pak měli v pravé ruce tasené šavle a levou řídili řemení udidel svých koní. Koně byli rovněž vyšňořeni. Jednak měli pestrobarevné pokrývky, hřivy měli spleteny lýkem a barevnými pentličkami a konečně měli na výstroji i zvonky a rolničky. Hodovští chasníci vjeli do Budišova v pondělí svatodušní brzy po poledni na prostranství před kovárnou za tehdejší panskou hospodou. Byli již očekávání budišovskými jezdci i s králem. I místní hudba tam tehdy byla, pod taktovkou pana rektora. Ta zahajovala také celý průvod. Za ní pak jeli dva vyvolávači. Po nich následoval trubač s polnicí. Praporečník s třepotavým červenobílým praporem s žerdí zastrčenou ve vysoké nablýskané holince. Pak už jel sám král se svými pobočníky a za ním dusala již jen jeho pestrá družina. Nejdříve se jelo k panu rychtáři, pak k panu pulmistru, odtud na kopeček k faře a pak ke škole.

Zde pan rektor opustil své dirigentské místo a šel dělat mezi dveře s paní rektorkou oslavence. Ale zase se vrátil, zvedl taktovku, hned na to bubeník udeřil do bubnu a šlo se dál od stavení ke stavení. Zakončení bylo u zámku, který se ukrýval pod obcí, uprostřed velkého parku za pivovarem a úřednickými budovami.

Hraběcí panstvo se ovšem nemohlo dočkat a proto i se svými vzácnými hosty nasedalo do kočárů a rozejelo se do městečka, shlédnout celou tu královskou slávu. Přihlíželo opodál, jak u každého domu je různé řečňování o okradeném králi, na kterého každý přispěje. Přitom u každého domu zadeklamoval vyvolávač i příležitostný verš, podle své pohotovosti.

Tak někde: „Před tímto domem koníček hlavničkó kévá, že je tam moc hezká a švarná děva.“ nebo „Před tímto domem škaredá luža, ale v něm panenka tak jako ruža.“ „Před faró ruste hezká travička a náš pan farář je jako růžička“ a podobně.

Teprve, když byl Budišov královsky vyřízen, rozejely se hraběcí kočáry tryskem k zámku, aby tam mohlo panstvo náležitě přijmout krále a jeho družinu. I tam se opakovaly scény jako na městečku. Apel však směřoval na pana hraběte a paní hraběnku. Vyvolávač také zadeklamoval:

„V budišovským zámku – jeho milost excelencpán hrabě Paar – vivat, vivat, vivat – dá nám velké dar.“

A diváctvo se rozkřičelo: „vivááát, vivááát“.

A pak následovalo zase:

„V budišovským zámku – její milost – paní hraběnka, - vivat, vivat,vivat – naša jak maměnka.“

Diváctvo ještě více jávalo svým „vivááát!“, vyvolávač dostal „na krále“ královskou odměnu i od hraběcích hostů.

Posléze se král i s družinou rozjel na prostranství před panskou sýpkou a sklepy hlubokými a chladnými, kde pan sládek čepoval výborně chlazené budišovské pivo. Podle rozkazu Jeho Excelence pana hraběte jím častoval všechny účinkující jezdce. Po občerstvení nasadili zase královští rejdaři a rozjeli se mírným klusem vzhůru k Budišovu. Ještě vyprovodili hodovské na hranici jejich obce. Potom se v plném trysku vrátili za pokřiku: „Kdo bude první v městečku, bude napřesrok králem.“ A za jezdci se valila oblaka prachu na hodovské silnici.

Druhého dne hlásil sládek panu vrchnímu na kanceláři, že „králové vypili 77 mázů piva“. „Sedumasedumdesát“ počítal pan vrchní. „Jeronýme“ obrátil se na písaře „vezmi účetní lejstra a piš: datum – dnes roku 1725. Budišovským a hodovským podaným se svatodušním králem (v originále: mit dem Pfingstkönig) dáno 77 mázů piva po 2 kr. tj. celkem 2 zl. 34 kr.“ a vyplatil ze zámecké pokladny obnos sládkovi. Ten s hlubokou úklonou odešel. Pan vrchní zamknul kasu.

„Jeronýme zapsals to?“ Skříplo ještě několik škrtů krútího brku písařova péra.

„Zapsal pane vrchní.“ A Jeroným zatřepal nad lejstry pískovým posýpátkem.

A tak jsme se nyní, po více než 200 letech setkali s tímto záznamem o budišovské jízdě králů.

(Fejeton byl napsán a publikován v novinách Venkov dne 1. srpna 1943)

Fejetony Ladislava Tvarůžka zaslal do redakce Budišovského zpravodaje JUDr. Jiří Štelovský

Zachráněná kolomazná mísa

O této žulové krasavici, jejíž průměr je 150 cm., výšky 30–35 cm, s odtokovým otvorem uprostřed, jsem se poprvé dozvěděl na jaře roku 2008. Bylo to při mé druhé návštěvě obce Zahradka, kde jsem pátral po místním křížovém kameni. Za pomoci manželů Kamanových se mně podařilo tento kámen najít. Při této návštěvě obce jsem se zeptal bývalého starosty, pana V., jestli se v blízkosti nachází nějaká kolomazná mísa. Odpověděl kladně. Zhruba naznačil, kde se mísa nachází, ale hned dodal: „Teď ji nehledejte, v lese byly velké polomy a kolomazný kámen je pod popadanými stromy. Bylo by to nebezpečné.“

Čas letěl, s kamarády jsme našli několik jiných kolomazných mís, pár památných kamenů a hraničních kamenů. Na mísu u Zahradky jsem ale nezapomněl. Vrátil jsem se sem po 2 letech, opět na kole. Syn pana V. mně vysvětlil, kde mám asi hledat. Jistý si ale nebyl, prý před 3–4 roky tam mísa ještě byla. A řekl: „Když budete mít štěstí, tak ji najdete.“ Systematicky jsem tam brouzдал skoro tři hodiny, klackem rýpal v zemi, ale bez úspěchu. Štěstí bylo asi úplně někde jinde.

Letos, ke konci března, jsme s kamarádem hledali opět. Zem byla ještě zmrzlá, takže bodec, kterým jsem propíchal zem, se po 10 cm. zarazil o led. Na tento způsob hledání mě upozornil kolega, Jarda M. ze Želetavy. Jezdil do Dačic do práce a v blízkosti silnice vidával křížový kámen. Po čase si uvědomil, že kámen už dlouho neviděl. Sehnal pár

kamarádů, vzali si delší dráty a na způsob hledání zasypaného člověka v lavině kámen našli. Bohužel, nám se dnes mísu objevit nepodařilo.

Emanuel Nožička

10. 5. 2011 jsme opět přijeli s Karlem P. do Zahrádky a podařilo se nám pana V. (r. n. 1926), přemluvit, aby jel s námi. I přes zdravotní problémy si přisedl do auta a dojeli jsme na místo, kde jsme zatím hledali marně. Po vystoupení z auta bylo zajímavé tohoto osmdesátipětiletého pána poslouchat: „Za mého mládí by tato tráva byla dávno posečená. A těch kopřiv, to tenkrát vůbec nepřicházelo v úvahu, ty by tady nebyly. No, ne, malé borovičky hnědnou, že by chytly spálu? Tady ten doubek, ten je pěkný, ten se mně líbí.“ Kousek od mladého dubu jsme se zastavili a bývalý starosta řekl: „Tady by to mohlo být.“ Při hledání jsem toto místo vždy obešel. Byla zde půlmetrová, souvislá vrstva trčících větví, kopřiv a trávy do půlky pasu. Šířka tohoto pruhu byla asi 3–5 m, délka 15 metrů. Vrátil jsem se do auta pro bodlo. Mezitím ti dva popošli asi o 5 metrů dál. Když Karel viděl, co nesu a jaký je zde terén, jen lakonicky prohlásil: „Co tady chceš hledat s tím šťourátkem? Příště musíme vzít pořádně dlouhý drát.“ Odhodil jsem pár ztrouchnivělých větví a zabodl „šťourátko“ poprvé a podruhé do země. Nic. Při následujících třech zapíchnutí ocel vždy zazvonila o kámen. Rozzářily se mně oči a jen jsem vydechl: „Je zde.“ To už Karel s krumpáčem odkopával zeminu. Jak jsme zjistili, že se skutečně jedná o hledanou kolomaznou mísu, současně jsme radostí zařvali: „Jupííí...“

Část kamene jsme očistili drátěným kartáčem a smetáčkem. Potom jsme z mísy odstranili zbytek nánosu. Přitom jsme si zaházeli kartáč i smetáček, které se nám pak nepodařilo najít.

Ten objev za to ale stál! Jestliže se o něčem říká, že se to zachránilo za pět minut dvanáct, v tomto případě by muselo na nejbližších věžních hodinách odbíjet nejméně půl jedné.

Díky panu Vošmerovi z obce Zahrádka se podařilo zachránit vzácnou kamennou památku, kolomaznou mísu, dílo našich předků.

Emanuel Nožička

(Ne)obyčejný člověk?

Již je to přibližně rok, co nás v tichosti opustil a odešel na Věčnost náš budišovský spoluobčan pan Josef Zezula. Jako jeho bývalý skoro soused jsem se účastnil i pohřební mše svaté. Při promluvě zazněla slova „...byl to obyčejný člověk...“ Tato slova mě vyprovokovala k tomu, abych je konfrontoval ve svých myšlenkách se svými vzpomínkami na zemřelého souseda.

Pan Josef Zezula byl rodák z Dolních Heřmanic. Se svojí manželkou Miloslavou, rozenou Nováčkovou z Rejdůvně, bydleli v nevelkém domku mezi Pekařákem a Pod Hrázkou. Vychovali společně tři syny. Jelikož všichni synové jsou přibližně v mém věku a v našem mládí byl prostor před Zezulovými naším centrálním místem, kde jsme se bez přehánění denně scházeli k nekonečným klukovským hrám, vídával jsem každodenně, jak pan Zezula rázovitě kráčí od vlaku z Velkého Meziříčí, kde pracoval v „traktorce“ v řemeslně náročné pozici jako brusič klikových hřídelí. Pana Zezulu jsem od jara do podzimu vídával na zahradě, jak starostlivě pečuje o své záhony s ovocem a zeleninou. Občas jsem jej zahlédl, jak vyjíždí od domu jejich automobilem, podle mých vzpomínek tmavě zelenou až černou Škodou Octavia combi. Ještě teď si vybavuji, jak jsme se s kluky Zezulovými škádlili, zda je lepší jejich auto nebo naše Škoda STW 1202 „stejná“. Pana Zezulu jsem potkával každou neděli v kostele, kde sedával na „chóru za varhany“. Pro méně znalé upřesňuji, že to bylo na kůru, vedle varhan, za lavicí zpěvaček, u okna směrem k Doubravě. Jelikož to bylo po jistou dobu i moje místo, podával jsem si se sousedem pravidelně i při mši svaté ruku.

Pana Zezulu si především ale vybavuji jako člověka, který se trvale účastnil prací na opravách kostela a následně i fary, které organizoval pan farář Jan Slabý pod odborným dohledem pana architekta Josefa Hýzlera z Prahy v období přibližně v období let 1974 až 1984. Pan Zezula patřil mezi ty nejaktivnější muže, kteří téměř každou sobotu a mnohdy i v týdnu pracovali na tom, aby bylo pro budoucí pokolení zachováno důstojné prostředí pro bohoslužby a jedno z cenných kulturně historických dědictví našeho národa. I Budišovák, který „nechodí do kostela“ se jistě rád pochlubí svým známým při návštěvách: „Máme zde něco, co v Evropě je už jen ve španělské Seville.“ K té tehdejší práci na obnově kostela a fary je nutno zdůraznit, že to byla samozřejmě práce konaná zdarma a nezištně a naopak, že byla trnem v oku budišovským soudruhům. Vím například, že jeden nejmenovaný soudruh vyhrožoval konkrétnímu člověku: „Za to vaření vápna na faře Vám zajistím, aby se Vaše děti nedostaly na žádnou školu.“

Po porovnání s dnešní dobou, kdy na nic není čas a kdy práce konaná zdarma a bez jakéhokoli prospěchu je spíše už jen výjimkou, musím konstatovat: **Pane Zezulo pro mě, a jistě i pro mnohem více lidí, kteří Vás osobně znali, jste byl neobyčejný člověk.**

Jak jsem již výše uvedl, účastnil jsem se jako soused pohřbu pana Josefa Zezuly. Jelikož jsem byl na jiných pohřbech několikrát požádán pozůstalými, abych nad hrobem promluvil o zemřelém a rozloučil s ním za spoluobčany, vtírala se mi na pohřbu pana

Zezuly myšlenka, zda nevystoupit a nerozloučit se pár slovy se sousedem. Do teďka mě mrzí, že jsem tak neučinil. Tímto sdělením se pokouším opožděně částečně tento svůj dluh vůči panu Zezulovi napravit.

Ladislav Eichler ml.

Náhrobky a reliéfy Františka Bílka v našem okolí

Sousoší Tvůrce a jeho sestra Bolest
hrob Otokara Březiny v Jaroměřicích nad Rokytnou

Náhrobek v Lipníku – hrob ministerského rady JUDr. Josefa Ošmery

Reliéfy v Tasově

na hrobě rodiny Demlovy

hrob Karla Tůmy z Čikova

?

hrob Jana Kryštofa

Jazykový vokýnko

Minule jsme se zabývali víceméně všeobecnými slangy. Dnes si všimneme také všeobecných slangů různých věkových skupin, od docela malých dětí přes školní žactvo, studenty a skončíme vojskem, dál už se to dělí podle povolání a zálib, no a senioři zatím žádný specifický slang nemají, respektive je jejich mluva pohříchu protkána slangem medicínským, o kterém se také někdy zmíníme.

5. dětský slang

Slang nejmenších vychází často ze zdrobnělin či zkomolenin, které pronášejí dospělí k dětem, např. *pápá* (z anglického bye-bye), *lulat* (čurat), *hajaj*, *dadnout* (lehnout) či *bumbat* (etymologie těchto výrazů je mi záhadou).

Další slova tvoří zkráceniny, jako *dyden* (dobrý den) *pučka*, dříve *soužka* (paní učitelka, soudružka), *bájo* (od báječné) a dnes již neužívané, ale krásné (od Poláčka) *pálen pajštus* (Pochválen Pán Ježíš Kristus).

Děti si ale také tvoří slova samy: *malinovka* (krev), *druga* (druhý), *koprdelenc* (kotrmelec), *šicguma* (prak), apod. Existuje mnoho dalších výrazů, které vznikají po vstupu do školy, takže můžeme navázat další kapitolkou.

6. školní slang

Ve školách koluje množství specifických výrazů, mnohdy se lišících regionálně. Hodně jich je i všeobecně používaných. Přitom rozlišit mezi základní a střední školou v zásadě nelze. Zájemcům o starší, leckdy již zaniklé, výrazy můžeme vřele doporučit geniální dílo Jaroslava Žáka, které je i díky filmům natolik zpopularizováno, že jej zde ani citovat netřeba.

Je zřejmé, že nejvíce výrazů lze najít mezi názvy školních předmětů, jedná se však ponejvíce o zkratky či zkomoleniny názvů spisovných, kde za zmínku stojí např. *vlastizrada* (vlastivěda). Ale pozor, *algebra* názvem předmětu není, neboť se tak označuje učitelka matematiky.

Druhým nejrozšířenějším objektem mluvy školáků jsou přirozeně známky. Nejlepší ohodnocení se zove *ajnska*, další je *cvaja*, *dobrák* ještě ujde, *čtverec*, *štica* či *stágra* už je horší, no a nejvíce označení má to nejhorší – *koule*, *kule*, *sardel*, *kláda*, *cap*, *gajgle*, nebo *bajle*.

Mezi další zajímavá slova můžeme zařadit výrazy pro sborovnu – *kecárna*, *klepárna*, *couranda* (snad ne podle výrazně převažujícího feministického faktoru). Školní potřeby tvoří *švindlák* (tahák), případně *depeše* (tahák kolující při pisemce). Z nich se dá leccos *obodnout* (opsat). Také *paragon* (omluvenka) je užitečný. To vše tak či onak slouží k tomu, aby byl co nejlépe zaplněn *kulomet* (učitelský zápisník) a nebylo nutné *křampnout* (propadnout).

Pokračováním školních let je studium na vysoké škole. Nejrůznější výrazy si žáci středních škol přenášejí i do tohoto období, jiné přirozeně přibývají.

7. studentský slang

Výrazy specifické pro tuto skupinu většinou mladých lidí mají celkem zřejmou etymologii (původ slov). *Koleják* není žádný pracovník na železnici, ale obyvatel koleje

(z angl. college, tam však označuje vysokou školu). *Skupka* označuje studijní skupinu, *bakule* je bakalářská zkouška a *riĝo* značí zkoušku rigorózní. Až potud není třeba dalších objasnění.

Přísný zkoušející se zde nazývá *kosič*. Důvod je jednoduchý. Počet pokusů o úspěšné složení zkoušky není neomezený, a pokud se nepodaří, většinou je nutné opakovat ročník, nebo také studium končí. Tak je možné, pokud je student v nemilosti u některého zkoušejícího, nebo má pedagog přehnané nároky či „blbou náladu“, může jediný zkoušející udělat pořádnou paseku mezi, třeba i jinak úspěšnými, studenty. Někteří jsou tím na jednotlivých ústavech pověstní. Takovým legendárním *kosičem* byl například na stavební fakultě ČVUT prof. Radim Servít. Nápis na zdech a záchodcích celého světa nebo třeba vyřezané do kůry stromů hovořily za vše. Takže není divu, že si v takové situaci leckterý student vzal *lidovku* (známku dobře neboli trojku) a byl rád. Na vysvětlení toho slova je třeba poznamenat, že hodnocení dostatečně na vysoké škole neexistuje a pětka se neuděluje. Na dvojku či dokonce jedničku je třeba už opravdu něco umět, takže trojka, často dávaná z milosti či v důsledku slitování dobrosrdečných zkoušejících (mezi něž přirozeně nepatří *kosič*), je vcelku běžným východiskem z problémů. Omlouvám se za poněkud obšírné vysvětlení, ale pro neznalé života studentského to třeba může být zajímavé.

Se studentským slangem mnohdy souvisela i mluva lidu vojenského. Při školách existovaly vojenské katedry a část (většinou polovina) základní vojenské služby se nahrazovala studiem a výcvikem předmětů vojenských, zakončeným jakýmsi cvičením o prázdninách. Tento slang si však osvojila i většina mužské části populace, neboť vojenská služba bývala povinná.

8. slang vojenský

Hantýrka vojáků základní služby patří již mezi ty bývalé. Vojáci už nerukují a *lampióni* (důstojníci) mezi sebou používají výrazy poněkud jiné, než bylo možné slyšet od těch, kteří na vojnu byli organizovaným násilím (marxistická definice státu) nahnáni. Nicméně, jedná se o slang natolik specifický, že jej nelze pominout.

Různá vojska měla různé názvy – *bigoš*, *bigmeni*, či *bigbít* byli motostřelci, *bomogo* tankisti, spojaři se nazývali *šakali*, ženisté *bahňáci*, chemici pak byli *yperiti*.

Nejvíce označení si vysloužili nováčci, na které vždy netrpělivě čekali mazáci. Každý ten *bažant*, *pták*, *zobák*, *klofák*, *brkoslav*, *jožka*, *holub*, *drozd* se měl na co těšit. V lepším případě mohl vyfasovat *benátky* (mytí podlah), v horším ho čekaly *klencáky* (cvik k zemi – vztyk).

Velmi důležitou entitou v životě vojenském bylo jídlo. Kdo měl *flaksu* (službu v kuchyni), měl možnost dobře *bagrovat* (jíst), na ostatní často čekal *trojboj* (salám + džem + vejce) s *brzdou* (chlebem) nebo jiné blafy. Pokud byla k večeři *atomkaše* (hrachová kaše), potom na cimře každou chvíli někdo hlásil *barvu* (odchod plynů). A na cvičení se fasovalo *káděčko* (KD – konzervovaná dávka). Vzpomínám si, že tam byl v konzervě i sýr, kupodivu to byl nejlepší tavený sýr, jaký jsem kdy jedl.

Vůbec mnoho výrazů vznikalo z vojenských zkratk, ať už aktuálních či zastaralých. *Děvěták* (z DVT – dozorčí vojskového tělesa), *devěták*, či *devěsil*, neboli *velkej kůň* měl

za pomocníka *malýho koně*, většinou některého z *absíků*, absolventů vojenské školy nebo vojenské katedry vysoké školy (viz výše).

Ony by se možná za slang daly nazvat i vojenské názvy zbraní či výstroje a jejich zkratky. Víte, co je to např. *NaMiPěŠrBa*? Na celém internetu to nenajdete a bylo to označení pro nášlapnou minu protipěchotní šrapnelovou bakelitovou. Nebo známé *pchoj* – prostředky chemické ochrany jednotlivce, vulgo pověstný *atombordel*.

Pohov.

Na internetu např.: <http://www.hradec.org/vcs.html>

Ladislav Dokulil

Kontrolní den stavby budišovských varhan dne 30. 4. 2011

Výjezdní skupina příznivců stavby nových budišovských varhan navštívila v sobotu 30. dubna dílnu varhanáře Pavla Plhoně v Doubravici nad Svitavou. Zároveň jsme byli členy farní rady požádáni o pořízení fotodokumentace a zprávu z kontrolního dne.

K dnešnímu dni je již rámcově domluven vzhled varhanní skříně a její umístění na kůru kostela. Díky tomu je možné pracovat na usazení vzduchového hospodářství nástroje a montáži vzdušnic do skříně.

Nová dílna umožňuje zkompletování nástroje a jeho odzkoušení před odvozem a předání zákazníkovi. Na fotografiích můžete vidět základní konstrukci skříně a dvě pole vzdušnic uvnitř. Prostřední ulička bude osazena servisní lávkou, ze které bude možné ladit obě pole píšťal jak prvního tak druhého manuálu. Zadní prostor skříně zaberou dřevěné píšťaly pedálu, které jsou prozatím uloženy na faře.

Vzduchové hospodářství nástroje bude řešeno jedním zásobním měchem, čerpání vzduchu zajistí tichý ventilátor maďarské firmy Könyves. Obojí je umístěno pod vzdušnicemi ve skříní nástroje, takže bude zajištěno čerpání vzduchu o stejné teplotě a vlhkosti jako v okolí píšťal. To přispěje k větší stabilitě ladění. Vchod do věžní místnosti a prostor za varhanní skříní zůstane volný, bez instalovaných vzduchovodů. Rozvaděč řídicí jednotky a el. slaboproudých rozvodů bude součástí skříně nástroje.

V dílně je připraven korpus hracího stolu a jsou hotové dvě klaviatury pro první a druhý manuál.

Práce budou pokračovat splením a kompletací vzdušnicových desek, výrobou elektromagnetů, osazením a zkompletováním hracího stolu. V závěru se naprogramuje řídicí elektronika a celý nástroj se v dílně odzkouší a přibližně naladí.

Michael Kročil 19. 5. 2011

...a takhle nějak by naše varhany mohly vypadat

Sv. Gothard opět na věži

V úterý 31. května 2011 v 5 hodin 19 minut (hodiny na věži jdou špatně) se budišovským hřbitovem rozlehl potlesk několika rozespálých diváků. Nekonal se žádné divadelní ani hudební představení (proč taky po ránu na hřbitově). Upřímný aplaus byl reakcí na běžné slovo – „hotovo“, které zaznělo z věže budišovského kostela.

Ale po pořádku.

Začalo to již v pondělí 9. května. Firmy Tesařství Břetislav Kocián z Kojatic (tesařské práce ve věži) a Petr Chmel z Třebíče (stavba lešení a vytažení korouhve na věž) s akad. architektem Miroslavem Vochtou z Brna (opravy korouhve a výroba otočného zařízení pro umístění plastiky na věž) se ujaly přípravy na vytažení korouhve. Po výstavbě lešení putovaly všechny díly uložení po laně na věž, kde došlo k jejich montáži. Po stejném laně měla stoupat i plastika s patrony kostela. Firma Geoding Třebíč pak přímým měřením zkontrolovala polohu takto obnoveného trigonometrického bodu.

Původně bylo umístění korouhve na věž plánováno (a také důrazně všem oznámeno) na pondělí 30. května v 15 hodin. Již dopoledne plastika přijela a proběhlo převážení v místním zemědělském družstvu (po odečtení hmotnosti automobilu a později i obalového materiálu činí hmotnost vlastní korouhve 440 kg).

Současně se symbolem Budišova se dostavil i vítr. A neustále zesiloval. Plastiku po přeložení na vozík a protažení skrz hřbitovní bránu uvázali pracovníci firmy Chmel na lano spojující věž kostela s lípou na hřbitově, která se ukázala navzdory obavám starosty poněkud pevnější než ta, kterou musel o kousek dál úřad městyse nařídit před nedávnem porazit. Protože však korouhev na větru začala tvořit nebezpečnou houpačku, bylo nutno ji opět odvázat a opřít o zem.

Takže, když se v 15 hodin sešlo množství občanů Budišova i okolí, nezbyvalo než konstatovat, že vytažení korouhve v této hodině nebude možné. Budišovský farář P. Novák plastiku zatím posvětil a po zjištění předpovědi sílu větru byla akce odložena na

20. hodinu. Všichni byli přesvědčeni, že večer se korouhev s patrony kostela Nanebevzetí Panny Marie a sv. Gotharda na věž vytáhnout podaří.

Nepodařilo. Vítr jakž-takž ustal asi v 21 hodin, a to už byla tma. Po další předpovědi se ukázal jako nejvhodnější mírně drastický termín ve 4 hodiny následujícího rána.

Na vsi se vstává brzy. Ale v úterý ve 4 hodiny před farou nikde nikdo. Pak se začali trosit optimisté. Jejich naděje hned trochu hasly – vítr se opět zvedal. Při vědomí předpovědi počasí to bylo jasné – pokud se to nepodaří do 7 hodin, až do soboty je utrum.

Brzy přijeli i dva odvážlivci z firmy Chmel z Třebíče. Nic neříkali, na nic nečekali, s nikým se nezdržovali a začali opět přivazovat plastiku k lanu, po kterém měla putovat nahoru. No, vítr byl značný, zejména nahoře na věži. Ale přece jen o něco menší než včera, takže plastika téměř vylétla ku věži

Tam byly trochu nesnáze, protože umístění kladky nebylo ideální. Nicméně, vše zakončilo ono zmíněné „hotovo“, diváky po právu odměněné. V potlesku pak nebyl slyšet pád kamenů ze srdcí pana faráře a starosty městyse.

Pak již následovalo poděkování prvního zmíněného druhému (který doslova dotlačil celou akci ke konečnému úspěchu) za jeho nemalý příspěvek ke zdaru celé akce a blahopřání s poděkováním všem přítomným strůjcům úspěchu.

Ladislav Dokulil, foto autor, Stanislav Bačák a Karel Pavlíček

...a tohle zbylo po tesařích ve věži

Přepis nápisu učiněného tesařskou tužkou při opravách krovu kostelní věže:

*Opraveno roku 1906 26/7
dílo provedeno
Karel Kosina Frant. Švihálek
Mistr tesařský Rohy
ve Vel. Meziříčí*

Jménem budišovské farnosti děkuji všem, kteří se podíleli na návratu patronů našeho kostela na jeho věž, ať již přímou aktivitou při opravě a vyzvednutí korouhve, pomocnými pracemi či organizační pomocí. Zejména chci vyzvednout nemalou zásluhu starosty městyse Petra Piňose na zdárném průběhu a zakončení prací. Děkuji i těm, kteří finančně přispěli a jistě ještě přispějí k těm úhradám, které nepokrylo pojištění. Těm všem vyslovuji upřímné Pán Bůh zaplat'!

P. Mgr. Václav Novák, farář

Z MIKROREGIONU

Horácko – ekologický mikoregion (historie)

Ano, mikoregion Horácko už má historii. V květnu letošního roku existoval již 12 let. Ačkoliv se v našem zpravodaji objevuje dosti často, pořád ještě není dění v tomto sdružení obcí mezi Budišováky dostatečně známé. Proto bude vhodné připomenout si hlavní dění v mikoregionu.

1. Projekt sdružení

Ten nápad měl MVDr. Vladimír Mareček, v roce 1999 místostarosta Budišova. V té době vznikaly mikoregiony většinou kolem měst, která mohla jejich činnost podporovat. Na Vysočině mělo však vzniknout sdružení obcí na městech nezávislé. MVDr. Mareček získal souhlas obcí v okolí Budišova a jižně od Vladislavi pomáhal v rozšíření sdružení tehdejší starosta Koněšina Petr Štancl, který se později odstěhoval do Brna, kde bohužel 8. 1. 2002 zahynul při požáru kasina Care.

Nově vznikající mikoregion potřeboval ještě jméno. To mu zajistil tehdejší starosta Hodova Ing. Jiří Hort, když našel na internetu volnou doménu horacko.cz a navrhl pro sdružení název Horácko. Dne 6. ledna v Budišově dostal projekt svou podobu, přičemž sdružení obcí pro svou polohu v relativně málo znečištěném prostředí bez velkých průmyslových objektů získalo do názvu ekologický přívlastek. Projekt ekologického mikoregionu Horácko byl odsouhlasen na schůzi ve Vladislavi 12. února 1999.

2. Vznik mikoregionu

Účast 27 obcí v mikoregionu byla schválena na jednáních zastupitelstev obcí, a to nejdříve 8. 2. 1999 v Hartvíkovicích (starosta Otto Tručka). Následovaly 21. 3. Rohy (Lubomír Strnad), 26. 3. Smrk (Josef Souček) a Studnice (František Hort), 28. 3. Pozďatín (Antonín Drbálek) a Trnava (Břetislav Česnek), 29. 3. Vlčatín (Josef Pospíšil), 1. 4. Budišov (Ladislav Pěťa) a Kamenná (Stanislav Rouš), 2. 4. Třesov (Miroslav Kazatel), 6. 4. Přeckov (Karel Slavík), 12. 4. Kozlany (Ing. Jaroslav Mrňa), 14. 4. Číměř (Václav Komínek), Hodov (Ing. Jiří Hort), Hroznatín (Jana Uchytílová), Koněšín (Petr Štancl) a Vladislav (Bohuslav Dvořák), 15. 4. Studenec (Josef Zahradníček), 16. 4. Pyšel (Věra Machátová), Rudíkov (Miroslav Svoboda) a Valdíkov (Jan Pavlíček), 20. 4. Čikov (Jan Požár), Kojatín (Jaroslav Nováček) a Tasov (Josef Borůvka), 21. 4. Nárameč (Pavel Nováček) a Okarec (Rudolf Vlašín) a 23. 4. Oslavička (Jiří Černý). Ustavující schůze se uskutečnila v Budišově 21. dubna 1999, 24. dubna byla podepsána zakladatelská smlouva a 7. května 1999 bylo zájmové sdružení obcí pod názvem Horácko – ekologický region se sídlem v Budišově čp. 110 zapsáno do registru sdružení právnických osob, vedeného u Okresního úřadu v Třebíči.

3. Změny ve sdružení obcí

9. 8. 1999 schválilo Zastupitelstvo obce Zahrádka účast na mikoregionu a v Budišově
1. 11. 1999 byla obec Zahrádka přijata do mikoregionu.
26. 2. 2004 přijaty obce Dalešice, Kramolín, Slavičky, Stropešín a Třeбенice
10. 2. 2005 vystoupily Hartvíkovice
1. 2. 2007 přijata obec Nový Telečkov

19. 4. 2008 přijata obec Ocmanice

V současné době mikroregion sdružuje 34 obcí, z toho 3 městyse.

4. Valné hromady

21. 4. 1999 Budišov, obecní úřad – založení mikroregionu

Prvním předsedou sdružení byl 21. dubna 1999 zvolen MVDr. Vladimír Mareček z Budišova, místopředsedou Lubomír Strnad z Rohů. Dalšími členy rady se stali Josef Borůvka (Tasov), Břetislav Česnek (Trnava), Miroslav Kalina (Vladislav), Václav Komínek (Číměř), Miroslav Svoboda (Rudíkov), Petr Štancl (Koněšín), a Otto Tručka (Hartvíkovice).

1. 11. 1999 Budišov, obecní úřad – přijetí další obce

Do mikroregionu přijata obec Zahrádka (starosta Stanislav Váral).

25. 5. 2000 Tasov, obecní úřad – volba nové rady sdružení

Členové rady podle počtu získaných hlasů: Josef Borůvka (Tasov), Břetislav Česnek (Trnava), Miroslav Svoboda (Rudíkov), Lubomír Strnad (Rohy), Pavel Nováček (Nárameč), Ladislav Eichler (Kamenná), Václav Komínek (Číměř), Miroslav Kalina (Vladislav) a Ondřej Němec (Valdíkov).

29. 6. 2000 Rudíkov obecní úřad – změna předsedy mikroregionu a volba dozorčí rady

Předsedou sdružení zvolen Miroslav Kalina z Vladislavi, místopředsedou zůstává Lubomír Strnad (Rohy). Za členy dozorčí rady byli zvoleni Hana Žáková (Koněšín) – předsedkyně, Věra Machátová (Pyšel) a Rudolf Matoušek (Budišov).

27. 9. 2000 Budišov, obecní úřad – schváleno zadání strategického rozvojového plánu

19. 4. 2001 Vladislav, Zájezdní hostinec – předán Strategický plán rozvoje mikroregionu

13. 12. 2001 Vladislav, Zájezdní hostinec – schválení stanov, jednacího a volebního řádu

Byly schváleny stanovy sdružení, jednací a volební řád s účinností od 1. 1. 2002.

9. 12. 2002 Vladislav, Zájezdní hostinec – změna členského příspěvku
Členský příspěvek obcí mikroregionu byl schválen ve výši 20 Kč na občana.

3. 2. 2003 Nárámeč, obecní úřad – volba předsedy, místopředsedy a rady

Předsedou sdružení zvolen Václav Komínek z Číměře, místopředsedkyní Hana Žáková z Koněšína.

29. 5. 2003 Vaneč, vinárna U hastrmana – nesouhlas s úložištěm jaderného odpadu

Valná hromada vydala nesouhlasné stanovisko se zřízením skládky vysoce radioaktivního odpadu na území mikroregionu Horácko.

26. 2. 2004 Vladislav, restaurace – přijetí nových obcí, volba nového předsedy a člena rady

Byly přijaty obce Dalešice, Kramolín, Slavičky, Stropěšín a Třebenice, předsedou sdružení byl zvolen Alois Komínek z Rudíkova, novým členem rady Miroslav Mejzlík z Třebenic.

10. 2. 2005 Budišov, obecní úřad – vystoupení Hartvíkovic z mikroregionu
Obec Hartvíkovice vystoupila ze sdružení Horácko – ekologický mikroregion.

8. 12. 2005 Budišov, restaurace Sport – změna člena rady

Hana Žáková požádala o uvolnění z rady mikroregionu, novým členem rady byl zvolen Jan Kratochvíl z Vladislavi.

1. 2. 2007 Rudíkov, restaurace U Komínků – volba předsedy, místopředsedy a rady

Předsedkyní sdružení zvolena Hana Žáková z Koněšína, místopředsedou Josef Borůvka z Tasova. Dalšími členy rady byli zvoleni Ing. Libor Hort (Studnice), Ing. Ludmila Jelínková (Nárameč), Ing. Ladislav Dokulil (Budišov), Mgr. Květoslav Havlíček (Vladislav), Miroslav Černý (Trnava), Ing. Stanislav Jaša (Hodov) a Bohuslav Kandrnál (Oslavička). Kontrolní a revizní komise byla zvolena ve složení: předsedkyně Ing. Bohuslava Zlevorová (Rudíkov), Ing. František Dundel (Pozďatín), Ivan Trutna (Pyšel-Vaneč). Valná hromada schválila přistoupení obce Nový Telečkov (starosta Vítězslav Brabec) ke sdružení.

19. 4. 2008 Kramolín, hostinec U Polehlů – přijetí další obce

Do mikroregionu přijata obec Ocmanice (starostka Marie Bojanovská). Jednání valné hromady bylo zakončeno společnou projížďkou lodí Vysočina po Dalešické přehradní nádrži.

18. 4. 2009 Budišov, školní jídelna – změna zástupce mikroregionu v MAS

Novým zástupcem mikroregionu Horácko v Místní akční skupině se stala Hana Žáková z Koněšína.

24. 4. 2010 Číměř, obecní úřad – představení reklamní prezentace mikroregionu
Hana Žáková promítla foto prezentaci z akcí mikroregionu Horácko za rok 2009
v rámci reklamního plnění pro Skupinu ČEZ.

9. 4. 2011 Budišov, školní jídelna – projednání smlouvy se Skupinou ČEZ, volba rady.
Schválena smlouva o poskytování reklamy pro Skupinu ČEZ, která zajistí
financování nové lodě pro lodní dopravu na Dalešické přehradě. Do rady sdružení byli
zvoleni Jan Havlena z Vladislavi, Václav Hnízdil (Trnava), Ing. Ladislav Dokulil,
(Budišov), Jiří Chloupek (Třeбенice), Jaroslav Musil (Pozďatín), Jaromír Kundela
(Tasov), Marie Bojanovská a na následujícím jednání rady 10. května se stala
předsedkyní radní Hana Žáková (Koněšín) a místopředsedkyní radní Ing. Ludmila
Jelínková (Nárameč). Na valné hromadě byly ještě zvoleny členky revizní a kontrolní
komise Mgr. Martina Brestovská z Pyšela, Jana Uchytílová (Hroznatín) a Olga Voborná
(Rohy).

Odstupující rada mikroregionu

5. Horácko – ekologický mikroregion dnes

Sdružení zahrnuje 34 obcí, 43 katastrálních území, zaujímá plochu 263,02 km² a žije
v něm 10 727 obyvatel. Pro přehled zde uvádíme obec, telefon na úřad, jméno starosty
(zástupce obce v mikroregionu, pokud jím není starosta) a internetové stránky obce, kde
by měly být další informace.

Budišov, 568 875 110, Petr Piňos (Ing. Ladislav Dokulil), www.oubudisov.cz

Čikov, 566 547 303, Jan Požár, www.cikov.eu

Číměř, 568 888 652, Václav Komínek, www.cimer.cz

Dalešice, 568 860 670, Jaroslav Zadražil, www.obecdalesice.cz
Hodov, 568 875 124, Pavel Klíma (Ing. Stanislav Jaša), www.hodov.cz
Hroznatín, tel.: 607 557 854, Jana Uchytílová, www.hroznatin.cz
Kamenná, 568 875 831, Stanislav Rouš (Josef Rouš), www.kamenna-tr.cz
Kojatín, 724 178 804, Miroslav Ujčík, www.kojatin.cz
Koněšín, 568 888 398, Hana Žáková, www.obeckonesin.cz
Kozlany, 568 652 712, Ing. Jaroslav Mrňa, www.namestsko.cz/kozlany
Kramolín, 724 953 606, Ing. Josef Blaha, www.obeckramolin.cz
Nárameč, 568 875 426 Ing. Ludmila Jelínková, www.naramec.cz
Nový Telečkov, 564 403 056, Vítězslav Brabec, www.novyteleckov.cz
Ocmanice, 568 627 855, Marie Bojanovská, www.ocmanice.cz
Okarec, 568 623 235, Jitka Havránková (Marie Krčálová), www.okarec.cz
Oslavička, 568 878 204, Dušan Koch, www.oslavicka.profitux.cz
Pozďatín, 568 888 292, Ing. František Dundel (Jaroslav Musil), www.pozdatin.cz
Překov, 568 878 187, Karel Slavík, www.preckov.cz
Pyšel, 568 875 331, Martina Brestovská, www.pysel.cz
Rohy, 568 875 652, Olga Voborná, www.obecrohy.cz
Rudíkov, 568 878 184, Jana Nožičková, www.rudikov.cz
Slavičky, 568 888 492, Ing. Jiří Váhal, www.slavicky.cz
Smrk, 568 888 224, Vladimír Šabata, www.mesta.obce.cz/smrk
Stropešín, 568 863 107, Kamil Korček, www.stropesin.cz
Studeneč, 568 627 921, Josef Zahradníček, <http://obecstudenec.cz>
Studnice, 724 881 442, Ing. Libor Hort (Helena Kovaříková), www.studnice-tr.cz
Tasov, 566 547 159, Ing. Pavel Pavlíček (Ing. Jaromír Kundela), www.tasov-tr.cz
Trnava, 568 823 522, Břetislav Česnek (Václav Hnízdil), trnava.wu.cz/index.html
Třebenice, 568 863 390, Jiří Chloupek, www.hrotovicko.cz/trebenice
Třesov, 568 645 717, Milena Kopuleťá, www.xboom.cz/tresov
Valdíkov, 568 875 777, Jan Pavlíček, www.valdikov.cz
Vladislav, 568 888 107, Jan Havlena, www.obecvladislav.cz
Vlčatín, 568 878 201, Josef Mezlík, www.vlcatin.cz
Zahrádka, 724 565 193, Ing. Josef Sysel, www.obec-zahradka.cz

6. Literatura

Zakladatelská smlouva zájmového sdružení právnických osob dobrovolného svazku obcí „HORÁCKO – ekologický region“ ze dne 26. 4. 1999
Stanovy zájmového sdružení právnických osob – dobrovolného svazku obcí „Horácko – ekologický region“ ze dne 13. 12. 2001
Zápisy z jednání valné hromady svazku obcí Horácko – ekologický region
Bednářová, Ivana, Rozvoj cestovního ruchu ve vybrané turistické oblasti – Mikroregion Horácko, bakalářská práce, Brno, červen 2009

Ladislav Dokulil

Z PŘÍRODY

Léto na zahradě

Krásné léto přejeme Vám všem, i když každý si je představuje jinak – děti, dospělí, zahradníci či rybáři. My, co si rádi zavrtáme ruce do zeminy a s radostí pozorujeme květiny, zeleninu a vše zelené, máme úplně nejraději, když přes den je příjemných 25 a v noci zaprší jemný deštík. Ovšem takto to funguje jen zřídka.

Nastává nám období „hlídání“. Hlídáme, zda rostliny nemají příliš sucho, hlídáme, nemají-li příliš mokro, což je ještě horší než předešlý stav, hlídáme škůdce, choroby, odkvetlé květy, dozrálé plody, hlídáme plevele.

Takže jdeme na obhlídku zahrady, zeleninu pěkně okopeme, vyplejeme, příp. přihnojíme, posbíráme úrodu, krásný pocit, když neseme v košíku svůj salát, papriky, okurky... ajaj, na paprice jsou mšice, v době sběru použijeme ekologický postřik, nejlépe s nulovou ochrannou lhůtou, která znamená počet dní, kdy se nesmí plody či celé rostliny po provedeném postřiku sbírat a používat. Ekologické postřiky jsou natolik šetrné, že nezřídka mají tuto lhůtu nulovou. Další škodná jsou slimáci, vedle různých posypových přípravků, které umí být i šetrné k užitečným zvířátkům, si můžeme pomoci vydlabaným melounem s trochou piva, ve kterém se slimáci utopí. Na ovocných stromech máme rozvěšené lepové destičky, pravidelně je kontrolujeme, podle počtu chycených škůdců-signalizace-použijeme ochranu. Destičky patří i do skleníku, tam nám pomohou uhlídat čistý porost. Zelenina je náchylná na různé choroby, nejčastěji plísňe a padlí, které milují teplo a vlhko, skleník je pro ně ideální místo, proto je důležité dobře větrat a provzdušňovat, případně stříkat, opět dáváme pozor na ochrannou lhůtu, abychom si neomezili sběr plodů.

Okrasná zahrada je v plném květu, nastává období trvalek, aby nám vykvetly do plné krásy, uvolníme jim prostor, ořežeme listy odkvetlých cibulovin, odstraníme odkvetlé květy, vytrháme plevel. Trvalky můžeme také na svůj záhon v tomto období doplňovat, což má nesmírnou výhodu, kvetou, takže vidíme barvu jejich květů a můžeme si tak vytvořit záhon laděný přesně v takových barvách, jakou máme představu. Trvalky mají úžasnou vlastnost, mění se během celé vegetace, když raší, vyvíjí se poupata, kvetou, vytváří se plody – semena, nezřídka též okrasná, a nakonec, když se jim podzimním chladem zbarví list, některé potom zatahují, některým listy zůstávají celou zimu. Škůdců na trvalkách máme též spousty, samozřejmě že se nevyvarujeme před mšicemi, které mají přelétavou generaci s křídly a generaci přisedlou bez křídel, hrozbou jsou též housenky, které můžeme posbírat, je-li jich málo, jistější je postřik. Máme též škůdce specialisty, např. na lilích chřestovníček liliový... Neobvyklé skvrny na listech, moučné poprašky a tmavé kroužky jsou dílem různých druhů plísni, rzí a padlí, tedy houbových chorob, které též musíme postříkat, neošetřené listy, které necháme na podzim na záhoně, jsou zdrojem nákazy příští rok. Rostliny, které jsou napadeny houbovými chorobami, bychom z tohoto důvodu neměli použít do kompostu. Uhlídáme všechno? Musíme se snažit!

No řekněte, není to krásný pocit, když si k nedělnímu obědu, či sobotnímu grilování připravíme zeleninový salát z vlastní zahrádky a na stole nám voní nádherná kytice z našeho fantastického trvalkového záhonu?!

Ještě jednou Vám přejeme krásné léto, přesně takové, jaké si přejete právě Vy, a úspěšné „hlídání“.

Vaši Molnárovi

SPORT

Boj o záchranu

Dvě kola před koncem soutěže (v době uzávěrky zpravodaje) I. A třídy jsou budišovští fotbalisté krůček od sestupu do nižší soutěže, tj. do I. B třídy. Tuto neradostnou situaci způsobilo především několik smolných proher v domácím prostředí. I přes tento nelichotivý stav potěšily výkony „starších“ hráčů, které odměňoval neubývajícím velkým počtem diváků potleskem a obdivem. Nelehkou úlohu měli mladší hráči, mnohdy dorostenci, kteří vstupovali do utkání rovněma nohama, s úkolem rozhodnout utkání v náš prospěch. Byla to pro ně tvrdá škola a zároveň bohatá zkušenost, která by se měla zúročit především v budoucnosti, kdy oni převezmou štafetu budišovského fotbalu.

FC Budišov-Nárameč

Klečící zleva: Ondřej Syrový, Vladimír Večeřa, Karel Věžník – vedoucí mužstva, Karel Nováček, Tomáš Nováček, Michal Votoupal, František Turek, Ivo Nováček a Michal Široký

Stojící zleva: Radek Hort, Milan Koš, Tomáš Svoboda, Libor Švec, David Kašpar, Jan Dvořák, Milan Holubář, Miloslav Hájek – masér, Kamil Průša – hrací asistent trenéra a Radek Nejedlý – trenér

SPOLEČENSKÁ RUBRIKA

Pocta k osmdesátinám houslisty Adolfa Sýkory

Významnou kulturní i společenskou událostí v pondělí 9. května byl v Besedním domě v Brně koncert k osmdesátinám houslisty a hudebního pedagoga, zasloužilého umělce prof. Adolfa Sýkory, emeritního člena světoznámého Janáčkova kvarteta. Záštitu nad ním převzal brněnský primátor Roman Onderka. Janáčkovo kvarteto uvedlo Janáčkův Smyčcový kvartet č. 2 Listy důvěrné a společně s Graffovým kvartetem Enescův Oktet C-dur, op. 7.

Janáčkovo kvarteto se zrodilo v roce 1947 na brněnské konzervatoři a vytvořili je primarius Jiří Trávníček, druhý houslista Miroslav Matyáš, violista Jiří Kratochvíl a violoncellista Karel Krafka. Matyášovo místo zaujal v roce 1952 Adolf Sýkora a setrval na něm celých 42 let.

Zleva: Adolf Sýkora, Bohumil Hlaváček a Jiří Kratochvíl

Tento komorní soubor důstojně reprezentoval svou vlast v 52 státech pěti světadílů. Dostalo se mu vysokých ocenění a vyznamenání. Jubilant si nesmírně váží i pocty od svého rodného města – Ceny města Brna 2004. Janáčkovci hrávali na koncertech z paměti. Ze dvou stovek skladeb jejich repertoáru jich bylo 35, což představovalo 17 hodin hudby. Od českých i předních světových autorů, což byl v té době nevídaný přístup k interpretaci. Dovoľoval hráčům plně se věnovat jejímu výrazu.

Přestože působení v Janáčkově kvartetu tvořilo podstatnou náplň Sýkorova uměleckého života, významné místo v něm měla také sólistická činnost, zaměřená takřka výhradně na komorní hudbu a na společná vystoupení s pianistkou Jiřinou Kolmanovou. Odborníky zaujalo, že těžiště repertoáru této dvojice tkví především v komorní tvorbě českých a světových autorů i současných skladatelů. Oceňovali zejména vybroušenost souhry, neokázalost projevu a hloubku výrazu.

Od roku 1963 působí Adolf Sýkora pedagogicky na JAMU, je profesorem hry na housle. Podílel se i na uměleckém růstu Graffova kvarteta od dob jeho studií na JAMU. Další Sýkorovy aktivity souvisejí s Janáčkovou tvorbou. Jako člen Fondu a Nadace Leoše Janáčka a předseda jejich správních rad se zasloužil o Janáčkův památník v Hukvaldech a v Brně, o souborné kritické vydání Janáčkových děl, o ochranu autorských práv k Janáčkovým dílům u nás i v zahraničí. Se zájmem hudební veřejnosti se setkala poutavým jazykem psaná autobiografická Sýkorova publikace *Z mého života v Janáčkově kvartetu*. Obsahuje laskavé vzpomínky, plné humorného nadhledu. Líčí svůj život věcně, barvitě, bez sentimentu. Je nedocenitelná pro hudební historiky už i proto, že pečlivě vedená kronika kvarteta se při stěhování z Besedního domu ztratila a už jen Adolf Sýkora a Jiří Kratochvíl mohou vydat věrohodná svědectví o prvních desetiletích tohoto komorního souboru.

S Janáčkovým kvartetem se znám od mého příchodu do Brna na podzim v roce 1957. Stali jsme se kamarády a mapoval jsem jeho úspěchy až do mého odchodu do důchodu. Dostával jsem od nich pohlednice s pozdravy ze všech zahraničních turné. S Adolfem Sýkorou jsme od roku 1971 dokonce sousedy v chatové osadě u rybníka Pyšeláku v Budišově u Třebíče, na pokraji borového lesa s pěkným výhledem. Hned v sousedním Hodově měl chatu primarius Jiří Trávníček. Jak Áda přiznává, „tenkrát nás všechny tři i naše rodiny zlákala pahorkatina předpolí Vysočiny, zvlněná tak akorát, aby se při průjezdu kraje měnily scenérie jako na divadle, kde se lesy, pole a louky střídají v líbezném rytmu, kde není nouze o rybníky a rybníčky, kde se klikatí řeka a kde není lánu, na němž by nebyl klenot zátiší s bludným balvanem a borovicí nebo břízou.“

Bohumil Hlaváček

Odešel Bohumil Ujčík

V pondělí 30. května 2011 v 15 hodin celá budišovská farnost očekávala, zda se podaří umístit opravěnou korouhev na věž farního kostela.

Celá ne.

Chyběl tu ten, který se před 29 lety velmi zasloužil o umístění této korouhve na věž místo původní. Pan Bohumil Ujčík z Nárámče odešel na věčnost ve stejný čas, kdy se korouhev svítala. O pár dní později by mu bylo 77 let.

Vzpomínku si zaslouží i proto, že se podílel i na opravách věže budišovského kostela, dalších pracích pro kostel i farnost a jako nárámečský kronikář se zasloužil o mnoho střípků do neustále vznikající mozaiky budišovské historie.

POČASÍ

Měsíční úhrn srážek

březen	26,9 mm
duben	23,4 mm
květen	62,8 mm

OPRAVY

Oprava a omluva

Ve zpravodaji 1/2011 na str. 22 (Z historie budišovské školy VIII) na fotografii ve druhé řadě patří místo jména Miloslav Ondřejka jméno Zdeněk Hort.

Oprava a upřesnění

Pod fotografiemi ve článku Jak šly rocky v Budišově je třeba upřesnit některá jména: Na snímku skupiny Juniors chybí první klávesista Stanislav Jaša, u skupiny Atomic chybí Ladislav Vrba a u Kalibru chybí Ladislav Vrba a Petr Syrový.

Za upřesnění děkujeme Ladislavu Vrbovi, který se ze zdravotních důvodů nemohl zúčastnit únorového setkání budišovských rockových muzikantů, a tvůrci podkladů pro článek se svému kapelníkovi omlouvají, že jej zapomněli uvést u snímků nejen jako zakladatele budišovského rocku se skupinou Juniors, ale i nepostradatelného člena dalších kapel.

OBSAH

ZE ZASTUPITELSTVA MĚSTYSE	3
Usnesení č. 4 z jednání zastupitelstva městyse Budišov ze dne 3. 5. 2011	3
Kontrola hospodaření v lesích městyse Budišov	3
ZPRÁVY	8
Den proti rakovině	8
Den muzeí	9
Na – Bu – Ko	11
Hasičský den	12
<i>Španělská tanečnice</i>	14
Z HISTORIE	15
Okresní úřad Třebíč, i. č. 65B, živnostenský rejstřík, Budíkovice-Mihoukvice	15
Z budišovské školy IX	18
Sněhurka a sedm trpaslíků před padesáti lety	21
Z BUDIŠOVA A OKOLÍ	22
Rozhovor – projekt Perspektiva	22
Budišovským maminkám k svátku – 8. května	23
Co se děje na naší škole?	23
Multikulturní den – 7. 6. 2011 v ZŠ Budišov ve fotografiích	24
Cesta domů	27
Něco ze života budišovských myslivců	29
Kohoutí kříž	31
A tak se mně vybavilo... aneb Život není pochmurný	33
Zed' – mlčenlivý svědek věků	34
<i>Balada o tonoucím stromu</i>	38
Fejetony Ladislava Tvarůžka	39
<i>Budišovská kostelní věž</i>	39
<i>Jízda králů z r. 1725</i>	40
Zachráněná kolomazná mísa	42
(Ne)obyčejný člověk?	44
Náhrobky a reliéfy Františka Bílka v našem okolí	45
Jazykový vokýnko	50
5. <i>dětský slang</i>	50
6. <i>školní slang</i>	50
7. <i>studentský slang</i>	50
8. <i>slang vojenský</i>	51
Kontrolní den stavby budišovských varhan dne 30. 4. 2011	52
Sv. Gothard opět na věži	55
Z MIKROREGIONU	67
Horácko – ekologický mikroregion – historie	67
1. <i>Projekt sdružení</i>	67
2. <i>Vznik mikroregionu</i>	67
3. <i>Změny ve sdružení obcí</i>	67
4. <i>Valné hromady</i>	68

5. <i>Horácko – ekologický mikroregion dnes</i>	71
6. <i>Literatura</i>	72
Z PŘÍRODY	73
Léto na zahradě	73
SPORT	74
Boj o záchranu	74
SPOLEČENSKÁ RUBRIKA	75
Pocta k osmdesátinám houslisty Adolfa Sýkory	75
Odešel Bohumil Ujčík	76
POČASÍ	78
Měsíční úhrn srážek	78
OPRAVY	78
Oprava a omluva	78
Oprava a upřesnění	78